AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BARIAN
ԳԻՆԵՐԸ
ՍԻՐԻՐԻՆ տար. 425, Վեցամսեայ 225 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՔԻՆ. տրի. 6. Վեցամսեայ 4 տոլար
Տնօրէն - Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԴԱԿ

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 30 ՅՈՒՆԻՍ 1931
ԳԵՆՔԷ ՀԱՏԸ 3.50 Ս.Դ.

Ե. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Ձեռագրուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 29 (474)

ԿՈՒԻՆԵՐԸ ՍԿՍԱՆ

ԱՐԻՒՆԱՀԵՂ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐ ԻՂՐԻՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ՍԱԼԻՀ ՓԱՇԱՅԻ ԶՕՐԱԳՈՒՆԴԸ ՁԱԽՁԱԽՈՒԱԾ

Տէրսիմ միաձայն կը պատրաստուի

ՍԱՍՈՒՆ ԵՒ ՄՈՒՇ ԱՊՍՏԱՄԲ

ԹԻՒՐՔԵՐԸ 1000Է ԱՒԵԼԻ ԿՈՐՈՒՍՏ ՈՒՆԻՆ

(Սեփական Թղթակցութիւն)

..... 22 Յունիս 1931

Ամսոյս սկիզբէն իվեր Էղրիի շրջաններուն մէջ տեղի ունեցող ընդհարումները շատ բուռն և կատաղի կռիւներու յանգեցան։ Սալիհ փաշայի հրամանատարութեան ներքեւ գտնուող Թրքական զօրագունդը այս վերջին կռիւներու ընթացքին ծանր պարտութիւններ կրեց և փախուստի մատնուեցաւ։ Սակայն Թիւրք կառավարութիւնը արեւելեան հսահանգներու զանազան մասերուն մէջ գտնուող իր ուժերը սկսան կեդրոնացնել Պայազիտ, Սալիհ փաշայի ջախջախուած զօրագունդը վերստին կենդանացնելու համար։

Քրտական ուժերը, որոնք կը գտնուին Իպրահիմ փաշայի և Ծէրզէնտէ պէյի հրամանատարութեան ներքեւ, ծանր կորուստներու դատապարտեցին Թրքական ուժերը։ Միայն մէկ ընդհարման միջոցին Թիւրքերը 1000Է աւելի կորուստ և բազմաթիւ վիրաւորներ թողած են։ Քրտական ուժերը հետզհետէ կը բազմանան և կը զօրանան, ընդարձակելով իրենց գրաւման սահմանները։

Մէյստ Ապտիւլ Վէհապ և Հայտարան աշիրէթի պետերէն մի քանին կը գտնուին Զէյլանի ձորին մէջ, ուր, անցեալ տարի, Թիւրքերը շատ մեծ կորուստներու մատնուեցան։ Այս ձորին մէջ քիւրտերը օրէ օր կը զօրանան և կը պաշտպանեն իրենց դիրքերը, սարսափի մատնելով Թիւրքերը, որոնք կը պատրաստուին յարձակման։

Միւս կողմէ արդէն կռիւները սկսած են Սասունի եւ Մուշի լեռներուն մէջ, ուր Մէյստ Խանի հրամանատարութեան ներքեւ գտնուող քիւրտ ուժերը Թրքական զօրագունդ մը փճացուցած են և բազմաթիւ պահականոցներ գրաւած։ Քրտական ապստամբութեան ծագումէն իվեր, Մուշի և սասունի շրջաններուն մէջ քիւրտերը այն ատիճան խրոխտ պայքարի մը ձեռնարկած չէին, որքան ներկայիս։

Հաքարի կուսակալութեան աշիրէթներէն Հէրքի և Քիւրտի ապստամբական վիճակ ունին և ինքնավար դրութիւն մը ստեղծած են։ Ինչպէս յայտնի է, այս աշիրէթները 1930ի կռիւներուն ընթացքին մեծ ծառայութիւններ մատուցած էին ի նպաստ ապստամբներուն։ Թրքական ուժերը ցարդ այս շրջանին վրայ ալ յարձակողական դիրք չբռնեցին։ Միայն կը շարունակեն զօրացնել իրենց պաշտպանողական դիծերը։ Մօտ ատենէն կ'սպասուի անակնկալ և բուռն դէպքերու այս շրջանին մէջ։

Ամենէն կարեւորն ու սպառնականը սակայն Տէրսիմի շրջանն է որ միշտ Թրքական ազդեցութեան և հեղինակութեան դէմ, հինէն իվեր, արգելք մը եղած է և պայքարած շարունակ անմատչելի մնալով Թրքական ուժերուն։ Անցած տարուան ապստամբութեան միջոցին միակ լուռ մնացող շրջանն էր Տէրսիմ, որ զանազան նկատումներով իր մասնակցութիւնը ինքնայն էր տեղի ունեցող շարժումներուն։

Թիւրք կառավարութիւնը գլխնալով վճռական ազդեցութիւնը անոր մասնակցութեան քրտական ապստամբութեանց, ամէն տեսակ խոստումներով և խաղերով կրցած էր անմասն պահել զանոնք։ Սակայն հակառակ այդ յայտնութեան Թիւրք կառավարութիւնը ոչ մէկ տեսն կրցած էր ուժ կեդրոնացնել Տէրսիմի սահմանները, չ'արձնցնելու մտօք անոնց զգացումները։ Եւ նման պզտիկ կասկած մը կամ փորձ մը բաւական պիտի ըլլար այս անառիկ լեռներու քաջ բնակիչները ոտքի հանելու, բոլորովին փոխելու համար քրտական ապստամբութեան ձեւն ու տեւողութիւնը։

Այսօր սակայն Տէրսիմի աշիրէթները, առանց բացառութեան միացած իրար մէջ, սկսած են ատելութիւն ցոյց տալ Թիւրք կառավարութեան հանդէպ։ Բացի երկու կեդրոնական քաղաքներէ, միւս բոլոր շրջաններէն անհետացած է Թրքական ազդեցութիւնը։ Շատ պզտիկ դէպք մը բաւական պիտի ըլլայ այս լեռնականները միահամուռ ոտքի հանելու։

Քրտական բոլոր կռիւներու միջոցին միշտ պարտութեան մատնուող և կորուստի ենթարկուող Թիւրք զինուորները բարոյականը շատ ակնյայտած է։ Մանաւանդ անսեւական տագնապի հեւանքով զինուորները ողորմելի վիճակ մը ունին։ Հակառակ կոտորածներու Թիւրք զինուորը անօթի է և մերկ։ Քիւրտիսթանի մէջ իրենց արիւնածարաւ շարժումներուն հետեւանքով Թիւրքերը օրէ օր աւելի կը տկարանան։ Մինչդեռ միւս կողմէ, բոլոր քիւրտերուն մէջ կը սաստկանայ Թրքական զուլումէն ժամ առալ ազատելու տենչը։ Խումբերով զինուորներ, Թրքական զօրագունդերէն, դասալիք ըլլալով սկսած են փախչիլ և միանալ ապստամբներուն որոնք չափազանց ողբերգական կը նկարագրեն Թիւրք զինուորին վիճակը և անոր կռուելու կարողութիւնը։

Նոր դէպքերու և կռիւներու կ'սպասուին։ Իսկոյն կը գրեմ Ձեզի։

X.

ԹԻՒՐՔԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Գրեց՝ Ա. ԱՂԱՐՈՆԵԱՆ

III

ԹԱԼԱԱԹ ՓԱՇԱ

Ես նրան տեսայ հանդիսաւոր օրերին, սուլթան Բայիզիդ թաղմանը, երբ չգիտեմ ի՞նչպէս և ինչո՞ւ յուզարկաւորի թափորի մէջ նա յանկարծ յայտնուեց ինձ մօտ, և մենք սկսեցինք քայլել կողք-կողքի զրուցելով։ Խօսողը նա էր։ Ես լուռ էի։ Նա բացատրում էր ինձ թաղման արարողութիւնը և նոր գահակալի բարեմասնութիւններն էր նկարագրում, մինչև որ հասաւ բոլգարական գեսպանը. և նա ինձ թողեց, դարձաւ նրան։

Ես տեսայ Թալաաթին նոր սուլթանի գահակալութեան հանդէսին պերճ, ոսկեհուռ համազգեստով, երբ նա կանգնած էր գահի մօտ, և հետեւում էր արարողութեան ընթացքին։ Յետոյ պարլամենտի մէջ, երբ նոր Սուլթանի գահական ճառը կարդաց։

Եւ նա միշտ նոյնն էր, հանդարտ ու զուսպ իր շարժումների մէջ, միշտ դէմքը կարմիր, արտայայտութիւնն ինքնագոհ խորամանկ հայացքը անհոգորէն թափանցող։

Բոլոր պարագաներում — հանդիսաւոր կամ դիւանագիտական զրոյց, ծանրակշիռ քաղաքական հարցի քննութիւն — նրա դէմքի վրայ երբեք որևէ ջիղ չէր շարժւում, երբեք հանդարտ կեցուածքը չէր փոխում և իր զննող, նենգ հայեացքը նրա որևէ մտածումը չէր մատնում։

Շատ քիչ էր ժպտում և այդ պահերին իր շրթունքների և աչքերի մէջ բնաւ կապ չկար։ Ամենէն վտանգաւոր ու կասկածելի մարդն է նա ում շրթունքներն ու աչքերը զատ-զատ աշխարհներ են. անկեղծ ժպիտը միայն աչքերի մէջ կարող է ծաղկել։ Թալաաթ նայում էր մէկ բանի և խորհում մի ուրիշ։ Այս մարդու պաղ, հանդարտ հայեացքի մէջ հոգի չկար։ Բիբերը լուսաժուաներ չէին իր ներքնաշխարհի վրայ։ Հոգին կոյր էր։

Գիտեմ, իմ մտքերը նա կարդում էր իր ձեւով, գիտեր իմ հոգեկան ապագան, դիտէր թէ ի՞նչ ձիգեմ թափում չհչալու համար խղճտանքիս կսկիծից, երբ զրոյցի եմ իր հետ։ Ես յաճախ նայում էի նրա աչքերին գաղտագողի, և երբ մեր հայեացքները հանդիպում էին երկուսս ալ դժկամակ էինք մնում։

Իմ ապրումները միշտ ծանր էին ու դժնդակ իր ներկայութեանը։ Հաւատացած եմ սակայն, որ հայ պատուիրակներիս երեսալը նրան բնաւ չէր խռովում։ Մեր հաղարաւոր արիւնակիցների մարտիրոսութեան և մեր առաքելութեան մէջ ըստ երևոյթին նա ճգնում էր ո՛չ մի կապ չտեսնել։ Մենք նրա համար «մի ուրոյն ժողովրդի ներկայացուցիչներն էինք, որոնք որևէ առնչութիւն պէտք չէր ունենային խողխողուած Հայաստանի հետ»։

Ցաճախ մեր զրոյցների ընթացքին երբ հետևում էի ուշադրութեամբ իր աչքերի, շրթունքների, ամբողջ այդ առեղծուածական դէմքի արտայայտութեան, ձայնի երանգներին, ձեռքի շարժումներին, մնում էի ապշած... ոչ՛նչ ոչ՛ինչ տարաժերժ, արտասովոր, ոչինչ ապացոյց կար։ Եւ երբ յանկարծ Թալաաթը մեկնեց Բերլին, բնաւ չզարմացանք։ Գործերը զէշ էին բոլոր ճակատների վրայ։ Թիւրքիան արագութեամբ ուժասպառւում էր և այլևս երկար տոկալու ու դիմանալու կարողութիւն չունէր։ Նոյն իսկ նոր սուլթանի գահակալութեամբ մանակի խաղաղութեան չշուկներ անցան Պոլսում։ Եւ Թալաաթը չտապեց Բերլին հասարի։

Մեզ հաւատացրել էին, թէ նրա վերադարձին մեզ շահագրգռող խնդիրները լուծուած կը յանգեն, և մենք սպասում էինք նրան տեսնելու անհանգստութեամբ։

Ինչ անցաւ դարձաւ Բերլինում, մեզ ի հարկէ անծանօթ մնաց։ Թալաաթ շտապով յետ եկաւ։ Պարզուեց, որ նա հազիւ հազ է ճողոպրել գերութիւնից բալկանեան ռազմաբեմում, ուր Հաւատաձայնական բանակը պատռել է Թիւրք-գերմանական ճակատը։

Տեսակցութիւն խնդրեցինք առանց մեծ յոյսի այդ խուճապային օրերին։ Եւ ի մեծ զարմանս մեր՝ Թալաաթ մեզ անտիպապէս հրաւիրեց զրոյցի։

Ամէն ինչ նոյնն էր Բարձրագոյն Դրանը։

Նորէն զինուորական պահակը սովորական պատիւը տուեց։ Նորէն նոյն արարողապետը հաճոյակատար, ծառայական ձեւերով մեզ ներս առաջնորդեց, իբր թէ ոչինչ պատահած, ոչինչ փոխուած չլինէր։

Թալաաթ մեզ ընդունեց սովորական պաղ ու զուսպ քաղաքավարութեամբ։

— Ցուսանք լաւ ճամբորդեցիք, առողջ էք և լաւ լուրեր էք բերել։

— Ճամբորդութիւն, — պատասխանեց նա, — է՞հ, իշտ... ես էլ առողջ եմ... չնորհակալ եմ... Այո՛, այո, առողջ եմ... միայն լուրերը լաւ չեն... եռական գործերը զէշ են...

Ասաց ու ջղային շարժումով ֆէսը գլխուս առաւ ու քրտնած ճակատը սրբեց։

Ապշեցուցիչ նորութիւն էր իր այս շարժումը։ Եւ յետոյ՝ «լուրերը լաւ չեն... պետութեան գործերը զէշ են...» եւ այն էլ այնպիսի ժառոգ եղանակով ու ժ'ղ յայտարարել։ սա գերազանցում էր մեր բոլոր սպասումներն ու ակնկալութիւնները։

Այնուհետև չարունակուող զրոյցի ընթացքին նա ասես չնչարգելուում էր օդի պակասից, շարժումները կորսրել էին իրենց դաշն ու հանդարտ երևոյթը, կեցուածքը խռովքոտ, ձայնը ազդանպախառն ու հանգած, նա ընկճուած էր։

Խօսողն այլևս մեր գիտցած Թալաաթը չէր, ն ենգ, վտանգաւոր, ամենակարող մեծ վէզիրը։ Բերլինից յետ էր եկել նրա ստուերը միայն։

Նկատելի էր սակայն, որ նա ճիգ է անում պահել հանդարտութիւնը, իր խօսքերը թելը հայեացքի դաւադիր պաղութիւն։ Ջանք էր անում ծածկել իր ներքին խռովքը, հաստատուն մնալ, որպէս մենամարտի մէջ ծանրապէս խոցուած վիրաւոր, որ չի ուզում ընկնել։ Պարզ էր սակայն, որ նա խորտակուած էր։

Կատաղի վագրը Թակարդի մէջ էր և ինք իր կուրծքն էր ծուռտուում։

Ինչե՞ր էին ծրագրել Էնվէրի հետ. Հայաստանը վերացնելուց յետոյ, կովկասեան մահմեդական ցեղերի միութիւն, յետոյ հիսխի լեռնականները ոտքի հանել. ապա Թուրան և աւելի հեռուները ձգուող մի նոր ու հզօր Թիւրքիա...

Եւ ահա փլուզումը, ի՞նչ չառաջինով։

Իր ներսը փոթորկող տագնապն ոչնքան մեծ էր և այնպէս բացայայտ, որ առաջին պահուն միանգամայն անբացատրելի է թւում, թէ ինչո՞ւ և ի՞նչպէս ընդունեց մեզ՝ հայ պատուիրակներիս, որոնց ծածուկ զգացմունքներն իր և իր երկրի դէմ նրան անծանօթ չէին կարող լինել։ Ինչո՞ւ կամեցաւ իր այս ողբերգական ժամին մեզ հանդիսատես անել։

Հնարաւոր բացատրութիւնը մէկ հատիկ է. այս տեսակցութիւնը որոշուած էր Բերլին գնալուց առաջ. իր և գերման կառավարութեան մէջ լինելիք զրոյցն ու բանակցութիւններն պէտք է մինչև որոշ ատիճան փոխարինէին ծրագրուած կոնֆերանսը. մեզ այնտեղից պատասխան պիտի բերէր և ահա թէկ պարտուած ու ձախողած, նա ըստ երևոյթին չէր կամեցել մեզ առիթ տալ հասկանալու իրերի իսկական կացութիւնը։

Եւ յետոյ՝ ո՞վ գիտէ, «գուցէ գոնա...»

Հեռաւոր, ամենաղգուն յոյսին ապաւինելը մարդկային է։

Եւ ընդունեց մեզ ու չկարողացաւ ծածկել իր ներքին խռովքը, որ անչուշտ շատ աւելի մեծ էր, քան իր ցարահնար կամքի ուժը։

Ի վիրոյ այս տեսակցութիւնը ոչնչի ծառայեց։ Իր պատասխանը մեզ չահագրգռող կարևոր հարցերի մասին կարճ էր, տարտամ ու խուսափողական։ «Պէտք է տեսնել արտաքին գործոց Նախարարին... — ասաց — նա գիտէ նա իրազեկ է։ Ես նրան խօսել ու բացատրել եմ ամէն ինչ»։

Հասկացանք.—

Մեծ մարդասպանը գլուխը կորցրել էր ու դողում էր առաջացող մութ բանից։

Ահեղ ու անխուսափելի նեմեզիդայի ժամն էր հնչել։

Ինչպէս պիտի կարգադրուէր որ օրերու ամբողջ և կլոր թիւ մը ըլլար տարուան մէջ, այսինքն նոյն գիշերահաւասարի մը երկու յաջորդական վերադարձներուն միջև, այնպէս պիտի կարգադրուէր նաև որ օրերու ամբողջ և կլոր թիւ մը ըլլար լուսինի մէկ նոյն ֆազին երկու յաջորդական վերադարձներուն միջև ու այս միջոցին ան պիտի ընէր ճշմարիտ ամիսը ճշգի բազմապատկելի թիւ մը։ Այսպէս դիւրաւ պիտի մտնէին չարաթը ամսուան մէջ և եղանակները տարուան։

Բայց, եղո՞ւկ։ Բնութիւնը չուզեց ասիկա։ Ակէջ ծնեցան օրացոյցի բոլոր անչարմարութիւնները։

***

Ժրնևի մէջ կայ օրացոյցի բարեփոխութեան յանձնախումբ մը, որ տարիներէ ի վեր կատարեց շատ մը սիրուն քննութիւններ և գեղեցիկ տեղեկագիրներ։ Սուսամի ամենափոքր հատիկի մեծութեամբ իրականութիւնը աւելի լաւ պիտի դարձնէր մեր գործը։

Բայց ահա բան մը որ աւելի լուրջ է և մեր յոյսերուն դուռը կը բանայ կիսովին. այլևս տեսաբաններն ու փրոֆէսէօրները չեն — այսինքն անոնք որ նախնէին արհամարհանքով «փտէալապաշտ»ներ կը կոչէր — որ կը զբաղին այս հարցով։ Գործի մարդիկ իրենց կարգին մինչամուխ կ'ըլլան անոր և և մասնաւորաբար երկրագունդի ամենագործունեայ երկրին Միացեալ Նահանգներուն մէջ։ Դէպքը յատկանշական է։ Մասնաւորաբար Գ. Կ. Իթմէն, որ այդտեղի ամենազօրաւոր պիւզինէսմէններէն մէկն է, շատ հեռաբքիր գաղափարներ հրատարակած է օրացոյցի իր նախատեսած բարեփոխութեան եղանակին վրայ։

***

Գ. Կ. Իթմէն կը թելադրէ բոլորին մէջ այն գրութիւնը որ պիտի կայանար բաժնելու տարին 28 օրէ (այսինքն ճիշդ 4 չաբաթէ) 13 ամիսներու, որոնք կ'ըլլան 364 օր, և որոնց վրայ պիտի աւելնար չաբաթէ դուրս օր մը, ճերմակ օր մը, սովորական իսկ երկու ճերմակ օր նահանջ տարիներուն մէջ։ Խնդիր է գիտնալ թէ ո՞ր պահուն տարուան վերջը, թէկէսին, Հայլն։ պէտք է դնել այդ անթուական օրը։

ԻՆՉՈՒ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԵՑԱՒ "ԷԼ ՆԻՏԱ" ԹԵՐԹԸ

Նորեն հայկական օճախի առասպելը

ԵԹԷ ԹԻՒՐՔԻԱՆ ՅԱՐՁԱԿԻ՞...

Անցած չարաթ օր, հանրապետութեան նուիրագործին հրամանագրով անորոշ ժամանակով կախակայման դատապարտուեցաւ տեղւոյս իսլամ ազգայնականներու օրգան «Էլ Նիտա» թերթը, որ վերջերս ամենամեծ ապառում մը ապահոված էր Սիւրիոյ և Լիբանանի մէջ։

Ինչպէս յայտնի է, տեղական թերթերէն ոմանք յաճախ կը կրկնեն այն առասպելը, որուն համաձայն իբր թէ՝ Ֆրանսական կառավարութիւնը, Հիւսիսային Սիւրիոյ Վերին Ճէզիրէի շրջանին մէջ հայկական օճախ մը ստեղծել կուզէ, իբրև պատուար գործածելու համար Թրքական յարձակումներուն դէմ։

«Էլ Նիտան» իր վերջին թիւին մէջ, առաջին էջին վրայ, էսթպէլ Սաֆատի ստորագրութեամբ Հալէպէն զրկուած յօդուած մը հրատարակեց, որը պատճառ եղաւ իր կախակայման։ Այդ յօդուածին մէջ, հեղինակը բուռն յարձակումներ գործելէ վերջ հովանաւոր տէրութեան վրայ կը յայտնէր որ իզուր են Ֆրանսացիներու վրայ դրուած յոյսերը, որովհետև անոնք—կոչէր Թերթը— կը սպառեն մեր գրաւչութիւնը։ Դեռ կարգ մը բոլորովին անիրաւ և անտեղի յարձակումներէ վերջ, յօդուածագիրը խօսելով Սիւրիական սահմանի մասին, կը գրեր.

«Մարչալ Տ'էսթրէյէ քանի մը ամիս առաջ Սիւրիա եկած էր հիւսիսային սահմանի ամրութիւնը ուսումնասիրելու և ապահովելու համար։ Անոր ծրագրին համաձայն որոշուեցաւ Ճէզիրէի-Իւլ Ալիսի մէջ հայեր տեղաւորել, ուր անոնք կապուին հողին և հոն մնան տեւականապէս։ Տեսանք որ այդ սահմանները իսկոյն հայերով լեցուեցան։ Ֆրանսացիները այս կերպով կը կարծեն որ պիտի կրնան սահմանի վրայ յառաջ եկած ոևէ վտանգի մը դիմադրել, ապահովելով անոնց օժանդակութիւնը։

«Սակայն կրնայ ըլլալ որ, օր մը, հայերը, որոնք թշնամի են Թիւրքերուն, գրգռութիւններ յառաջացնեն և Թիւրքիան ստիպուի յարձակիլ անոնց վրայ։ Պէտք է մտածենք թէ՝ ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր վիճակը, այն ատեն ինչեր պիտի պատահին մեր երկրին մէջ...»։

13 ԱՄՍՈՒԱՑ ՏԱՐԻՆ

ՕՐԱՑՈՑՑԻ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴՈՒ ՄԸ

Կ Ո Ղ Մ Է

Երբ ներդաշնակութիւն տիրէ երկրի ժողովուրդներուն և անհատներուն միջև — ինչ որ այլևս պիտի չուշանայ — կը մնայ ջնջել ապրեի և լուսինի միջև եղող անհամաձայնութիւնը, ուրկէ կուգան օրացոյցի ամբողջ անպատեհութիւնները։

Եթէ բնութիւնը ունենար կարգ մը իմաստասէրներու կողմէ իրեն վերագրուած պարզութիւնը, այնպէս պիտի կարգադրուէր որ օրերու ամբողջ և կլոր թիւ մը ըլլար տարուան մէջ, այսինքն նոյն գիշերահաւասարի մը երկու յաջորդական վերադարձներուն միջև, այնպէս պիտի կարգադրուէր նաև որ օրերու ամբողջ և կլոր թիւ մը ըլլար լուսինի մէկ նոյն ֆազին երկու յաջորդական վերադարձներուն միջև ու այս միջոցին ան պիտի ընէր ճշմարիտ ամիսը ճշգի բազմապատկելի թիւ մը։ Այսպէս դիւրաւ պիտի մտնէին չարաթը ամսուան մէջ և եղանակները տարուան։

Բայց, եղո՞ւկ։ Բնութիւնը չուզեց ասիկա։ Ակէջ ծնեցան օրացոյցի բոլոր անչարմարութիւնները։

***

Ժրնևի մէջ կայ օրացոյցի բարեփոխութեան յանձնախումբ մը, որ տարիներէ ի վեր կատարեց շատ մը սիրուն քննութիւններ և գեղեցիկ տեղեկագիրներ։ Սուսամի ամենափոքր հատիկի մեծութեամբ իրականութիւնը աւելի լաւ պիտի դարձնէր մեր գործը։

Բայց ահա բան մը որ աւելի լուրջ է և մեր յոյսերուն դուռը կը բանայ կիսովին. այլևս տեսաբաններն ու փրոֆէսէօրները չեն — այսինքն անոնք որ նախնէին արհամարհանքով «փտէալապաշտ»ներ կը կոչէր — որ կը զբաղին այս հարցով։ Գործի մարդիկ իրենց կարգին մինչամուխ կ'ըլլան անոր և և մասնաւորաբար երկրագունդի ամենագործունեայ երկրին Միացեալ Նահանգներուն մէջ։ Դէպքը յատկանշական է։ Մասնաւորաբար Գ. Կ. Իթմէն, որ այդտեղի ամենազօրաւոր պիւզինէսմէններէն մէկն է, շատ հեռաբքիր գաղափարներ հրատարակած է օրացոյցի իր նախատեսած բարեփոխութեան եղանակին վրայ։

***

Գ. Կ. Իթմէն կը թելադրէ բոլորին մէջ այն գրութիւնը որ պիտի կայանար բաժնելու տարին 28 օրէ (այսինքն ճիշդ 4 չաբաթէ) 13 ամիսներու, որոնք կ'ըլլան 364 օր, և որոնց վրայ պիտի աւելնար չաբաթէ դուրս օր մը, ճերմակ օր մը, սովորական իսկ երկու ճերմակ օր նահանջ տարիներուն մէջ։ Խնդիր է գիտնալ թէ ո՞ր պահուն տարուան վերջը, թէկէսին, Հայլն։ պէտք է դնել այդ անթուական օրը։

ՑՈՑՆ ՕՐԱԳՐՈՂԻ ՄԸ ԳՐՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

ԿԷՓԷՈՒՆ

ԻՆՉՊԷՆ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

ԱՅՍ ԱՀԱՐԿՈՒ ԿԱԶԱՄԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Զեռքիս տակ ունիմ ստորագրեալ մէկ դիմումնագիրը Սէվստապոլցի դժբախտ քաղաքացիի մը, որուն անունը չեմ յիշեր հաւկնալի պատճառներով։ Իր այս դիմումնագրով, անիկա կը գանգատի թէ, անցեալ փետր. 17ին, Կէփէուի գործակալները մտած են իր սենեակը, տակնուվրայ ըրած են ամէն ինչ և ապա գրաւած։ Ձեն ձգած պարզ մէկ ժամացոյց իսկ, զոր իբր իր հանգուցեալ հօրմէն մնացած յիշատակ կը պահէր։ Ձեն ձգած ոչ իսկ իր կերակուրի դգալները, ոչ իսկ ճաշի իր 8 դանակները։ Ձգած են միայն իր աթոռներ, սեղան մը և «վալիձա»մը, զորս պիտի գան գրաւեն 21 Մայիսին։ Այս դիմումնագիրը կը գնեմ տրամադրութեանը տակ ամէն անոնց, որոնք կ'ուզեն զայն տեսնել։

Ի ձեռին ունիմ Անափայի շրջանի Թուքար Կրէկոպէվսքի գիւղէն դժբախտ կնոջ մը մէկ հեռագիրը, ուր կըսուի թէ, Կէփէուի գործակալները ձերբակալած և բանտարկած են իր ամուսինը, որ մերժած է մտնել Թոլիսզի մէջ (երկրագործական քոօփէրաթիվ)։ Եւ կը վերջացնէ.— «Մինակ մնացի 12 շուչի հետ. խնամի պէս ենք. ուտելիք չունինք»։

Ուրիշ մը.— «Մարտ 8ի գիշերը, Կէփէուի մարդիկը, ձերբակալեցին և բանտարկեցին Գէյօրէգմինսթինսի մէջ տասը մարդիկ։ Զանոնք երկու օր բանտի մէջ վար դնելէ վերջ, ղրկեցին Քրասնոտար»։ Այս-

կամ օրերը։ Այդ դրութեան առաւելութիւնները մեծ պիտի ըլլային, քանի որ ունէ ամուսայ մը քանի-երորդ օրը պիտի համապատասխանէր միւս չաբաթուայ նոյն օրուան։ Ակէ զատ կարելի է ցնցել միջանկեալ օրերը, զանոնք հաւաքելով եօթը տարին անգամ մը յիսուն երեքերորդ չաբաթի մը մէջ։

Այս դրութեան փոքր անպատեհութիւններուն մէջ — անպատեհութիւններ որոնց կարևորութիւնը կապ չունի իր առաւելութիւններուն հետ — գլխաւորը ըզգայնական կարգէ է. չաբաթուայ շարունակութիւնը որ աւետարանական ժամանակներէն ի վեր երբեք դադար չէ ունեցած, պիտի ջնջուի։ Բայց պէտք է յուսալ որ հրեայ և քրիստոնեայ կրօնական իշխանութիւնները պիտի հաւոզուին համաձայնելու այս փոքրիկ զոհողութեան, քանի որ, Մոլիէռի մեղի ըսածին համաձայն, անիկա մարմարեցումներու երկնքին հետ է։

* * *

Ինչ որ ալ ըլլայ, չահագրգռութիւնը զոր կը տածեն մարդկային զօրաւոր առաջնորդներ մեր անհեթեթ տարեցոյցի բարեփոխումին, ապացոյց մըն է որ ան եւած է աշխատանոցի մարդոց սահմանէն իրականութիւններու ճամբուն մէջ մտնելու համար։

Ու ասիկա հրճուեցուցիչ է, վասնզի մարդկային պատմութեան այս երկու յաջեռնական հանգրուաններուն ցկարելիին և իրականին միջև ճամբան յաճախ երկար է։

ՇԱՐԼ ՆՈՐՏՄԱՆՆ

ԶՈՒՍԱՐՃԱԼԻՔՆԵՐ ԵՒ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Ճաշարանին մէջ։

— Ապսպրէ ինչ որ սիրտդ կը ցանկայ, սիրելի՛ս։

— Ինչո՞ւ այդպէս չի խօսեցար քիչ առաջ, երբ գոհարաւաճառին էինք։

—

Ամուսինը.— Արդեօք ինչո՞ւ իրարմէ ձանձրացանք։

Կինը.— Գաղափար մը չունիմ։

Ամուսինը.— Ճիշդ այդ է պատճառը։

—

Ինչ է կեանքի ապահովագրութեան նպատակը։

— Մարդ մը աղքատ պահել ապրած միջոցին՝ որպէսզի հարուստ մեռնի։

—

— Ձե՞ս կարծեր թէ երջանիկ ամուսնութիւններ կան։

— Հարկաւ։ Բոլոր ամուսնութիւններն ալ երջանիկ կ'ըլլան։ Ատկէ ետքն է որ երջանկութիւնը կրնայ դադրիլ։

—

Կարճատես բժիշկը.— Տիկին, բազկերակդ չատ պաղ է ու սարսափելիօրէն ուժդին կը զարնէ։

Հիւանդը.— Ներողութիւն, Տաքթր, բռնածդ դաստակի ժամացոյցս է։

—

Կոսը.— Սարգիս, պիտի խնդրէի որ գործիդ միջոցին չի սուլէիր։

Գործաւորը.— Ձէի գործեր կոր, վարպետ, միայն կը սուլէի...։

—

— Ձիս կը սիրե՞ս

— Խենթի պէս։

— Կը մեռնէիր ինծի համար։

— Մէյ, իմս անմահ սէրերէն է։

—

Դատավարութեան միջոցին։

Փաստաբանը.— Հիմա, Տիկին, խնդրեմ կրկնեցէք այն անուանարկութիւնները՝ զորս ամբաստանեալը բրած է։

Վկան.— Ձեմ կրնար, կարելի չէ որ կրկնեմ զանոնք այսքան պատուաւոր անձերու առջև։

Փաստաբանը.— Այդ պարագային դատաւորին ականջին կրնաք ըսել միայն։

—

Ծաքս Շարժանկարի ընկերութիւնը, որ վերջես «Անգամ մը երուսակայեցէք» անուն պատկերը մը յօրինած էր, նիւթ ունենալով մեր ապագայի կեանքը, այդ ժապաւէնէն հատ մը արկղի մը մէջ կնքած է 1980ին բացուելու պայմանաւ, տեսնելու համար թէ այժմէն նախագուշակուած գիւտերուն որքա՞ն իրականութիւն պիտի գտնեն։

—

13,480 տեսակ տարբեր գոյներ կան։

—

Եթէ Ադամ անթեղ հեռագիր մը ունենար ու օգնութեան կոչ մը ղրկէր, տակաւին հասած չէր ըլլար ամենամօտիկ ատղին։

—

Աչխարհիս վրայ հեռախօսէ աւելի ինքնաշարժ կայ։

—

Նիւարքի (Նիւ Ճըրզի) մէջ օրէնքի դէմ է գեղարուեստական մերկ նկարներ ծախել, բայց որեւէ արգելք չկայ զանոնք բեմերու վրայ ցուցադրելու դէմ։

—

Մեքսիքոյի մէջ երբ տուն մը այցելես ու հիանաս հոն գտնուող առարկայի մը վրայ, զայն քեզի կուտան։

—

Փիլիպեան կղզիներու մէջ ժողովրդական ու սիրուած կերակուր մըն է թխսուելու վրայ եղող հաւկիթը։

—

Հիւսիսային Ամերիկայի դնչուներու «Թագաւոր» թիւէ Պիրմօ իր «Թագուհին» Մէրի և իրենց 25տարու որդին, «Իչխան Սթիվ» ձերբակալուեցան վերջերս Նիւ Եորքի ոստիկանութեան կողմէ, իբր փախստականներ Շիքագոյի արդարութենէն, ուր ամբաստանուած էին մարդասպանութիւն մը դաւադրած ըլլալու յանցանքով։

«Թագաւոր» Պիրմօ հաւաստեց դատարանին մէջ թէ այսպիսի անհիմն ամբաստանութիւններով արդէն 140 անգամներ ձերբակալուած է տասնեվեց զանազան քաղաքներու մէջ և դատական ծախքերը իրեն 373,000 տոլար արժած են մինչեւ օրս։ Այս բոլոր ամբաստանութիւններուն թելադրիչը կը նրկատէ ան «Ակնէլօ Նիքօլս» անուն ուրիշ ցեղակից մը որ թեկնածու է իր «գահին», և որ այժմու պետն է իր հպատակներուն մէջ հատուածին։ «Թագաւոր» Պիմօ կ'ըսէ թէ ինք պետն է այս երկրին մէջ ցըրուած 900,000 գնչուներու և թէ անոնց ամէնքն ալ իր հրամանով, կը պատկանին աէմոքրաթիկ կուսակցութեան։

—

Շիքագոյի ծոռակայ Իվանսթըն քաղաքի ոստիկանական դատաւոր Հէրրի Բօրթըր երբ տեսաւ թէ ձիւնափոթորիկի պատճառով անկարելի պիտի ըլլար իր օթօմոպիլը քշելով դատարան երթալ, հեռաձայնեց իր գրասենեակը, տեղեկանալու համար թէ որեւէ խնդիր կայ լուծուելիք։ Իրեն պատասխանեցին թէ Ֆրէտ Որսըլ անուն մէկը կայ ձերբակալուած։

— Ի՞նչ է ամբաստանութիւնը, հարցուց դատաւորը։

— Անկարգապահութիւն, պատասխանեցին իրեն։

— Ամբաստանեալը թէլէֆոնին կանչեցէք ու թող իր պատմութիւնը ընէ ինծի։

Պատմութեան տեղեկանալէ ետք.

— Երեք տոլար տուգանք և դատական ծախքերու վճարում, եղաւ հեռախօսով եկած վճիռը։

—

Միշէլ Շիրրու, որ Մուսոլինիի վրայ մահափորձ կատարելու յանցանքով դատապարտուած էր, Մայիս 29ին հրացանազարկ եղաւ Իտալիոյ մէջ։

Շիրրու ծնունդով իտալացի էր թէև, բայց վերջին Ամերիկեան քաղաքացի եղած էր։

ՊՕՂՍՈՍ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՑԻՑ

ՀԱՅՐԿՑ· ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

21 Յունիս կիրակի օրը, Նոյհրը Լէյպի Ջրատար պարտէզին մէջ, տեղի ունեցաւ Պոլսոյ և շրջակայից միութեան ամառնային տարեկան դաշտահանդէսը, ինչպէս ամէն տարի, ուր ներկայ եղած էին 1000 հոգիէ աւելի բազմութիւն մը։ Մթնոլորտը ընտանեկան էր և շատ հաճելի։ Եղան Եւրոպական և Կովկասեան պարեր և շատ մը անակնկալներ։ Պրն. Յակոբեանի ղեկավարած ֆանֆառն ալ մերթ ընդ մերթ կը նուագէր հայկական և Եւրոպական ընտիր կտորներ։

Միութիւնը իր յարգանքի բաժինը բերած ըլլալու համար Ազգ. Մեծ Բարերար Պօղոս Նուպար փաշային, Բարեգործականի արծաթեայ յոբելեանին առթիւ, գաղափարը դրացած էր մեծ հայուն ոսկեգոծ չըրջանակի մէջ առնուած նկարը աճուրդի դնել։ Ժամը 7ի մեկնումի պահուն նկարի աճուրդի երկու մրցակիցներուն միջև աննշան աղմուկ մը ծագեցաւ, սակայն չնորհիւ կարգադիր յանձնախումբի ձեռք առած միջոցներու անմիջապէս խաղաղեցուեցաւ։ Ժողովուրդին մեծ մասը չարունակած է զուարճանալ մինչև իրիկուայ ժամը 10։

27—6—931 Ս. ՍԱՀԱԿԵԱՆ

Գէյրութ

SUN LIFE ASSURANCE COMPANY OF CANADA

ՍԸՆ ԼԱՅՖ ԷՅՇՈՒՐԷՆՍ ԿՈՄՓԷՆԻ ՔԱՏԱԱՆ

ՀԻՍՆՈՒԱԾ 1865ԻՆ

Օրինակ մը 20 տարուան ապահովագրի տարեկան շահաբաժինով.— Տարիք 30. ապահովագրուած գումարը 10,000 օսլար. տարեկան վճարում 498.50 օսլար։ 1931ի ընթացիկ հիմնական վրայ վերոյիշեալ ապահովագիրը պիտի ստանայ 90.20 օսլար շահաբաժին մը երկրորդ տարուան վերջը եւ տարուէ տարի շաբաթելով։

Հինգերորդ տարուան վերջաւորութեան, սովորականէն զատ կը տրուի նաեւ յաւելուածական շահաբաժին մը եւ մասնաւոր շահաբաժին մը կ'սկսի գործադրութեան դրուիլ չափահասեալ ապահովագիրներուն համար։

Շահաբաժիններ կրնան ստացուիլ կանխիկ, տարեկան մասնաբաժին զեղչով կամ ապահովագրի գումարին վրայ ուեցնելով եւ կամ այլ բնկերութեան մօտ կը ձգուի տոկոսով։ Երաշխաւորուած ամենամեծագոյն տոկոսն է եարիւրին 3.50. յաւելուածական տոկոսը կը յայտարարուի իւրաքանչիւր տարի։ Ցուցած եիմնական տոկոսն է 1 եարիւրին 5.50։

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐՈՒՆ.— Ժամանակը լրանալեն վերջ վերոյիշեալ ապահովագիրը պիտի ստանայ (ներկայ ընթացիկ շահաբաժնի տակով) հետեւեալը.

Ապահովագրուած գումարը	10,000	օսլար
Բարդուած շահաբաժինը	5,580	»
Մասնաւոր հաստատութեան շահաբաժին	1,500	»
Վճարած 9970ի փոխարէն կ'ստանայ	17,080	օսլար

Ամբողջովին անկարողութեան եւ կամ կրկին արկածի հաստատման շահերը կ'ստացուին պզտիկ յաւելուածական վճարումով մը։

Վերոյիշեալ եաբիւր եիմնուած է 1931 տարեշրջանի տակին վրայ։ Ցուցած բանաձեւները չ'բաստատուիր։ Ապագայ շահաբաժիններ կախում ունին ապագայ գործունութիւններէն։ Ոեւէ յաւելում կամ նուազում այս շահաբաժին ցուցակէն պիտի փոխէ այն համեմատութեամբ վերոյիշեալ բանաձեւներ։ Հաստատագրէն նպաստաւոր արդիւնքներ կը բերէ ապահովագիրներուն տալի կարճ կամ երկայն ժամանակամիջոցը։ 55, 60 կամ 65 տարեկանին վերջացած ապահովագիրները տալի նպաստաւորուած են։

ԳԵՂԱՐՈՒՆԱՑԵԼԻ ՄԵՆԹՐԷԱԼ

ՏԻԵԶԵՐԱՀՌՉԱԿ ԲՐԻՏ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԿՈՒՍԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱԿՈՂՈՒԵԹԱՆ ՏԱԿ

ՍԻՐԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.— Գրասենեակ՝ Պուսրոս ջեՓ, Սուգ Թավիլ եւ Ճէմիլ, հեռաձայն՝ Բիֆօ 35—23, փոսթարկղ բիւ 334 Գէյրութ։

1930Ի ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑԸ

Նոր ապահովագրուածներ վճարած են	145,002,492	սթերլին
Ի գօրու եղող ընդհ. ապահովագրութիւններ	588,431,831	»
Ընդհանուր հասոյթ	38,975,265	»
1930ի սացուածքը	120,972,664	»
Պահեստի գումար	7,506,714	»

Բարձր սակը շահաբաժիններու ապահովագրեալներուն եւ մանաւանդ հաստատութեան շահաբաժինը կը տարուկուի վճարուիլ 1931ին։

Մրն Լայֆի ապահովագիրները կը պարուսկեն ամենամեծ ապահովագրական արժէք որ երբեմ մատուցուած ըլլայ հանրութեան եւ իր այֆառու սեռեսական ուժովը, բնկերութիւնը կուսայ ապահովագրեալներու անհատական երաշխաւորութիւն։

Առաջարկութիւններ տալով յարմարագոյն ապահովագրի մը մասնամասնութիւնները Ձեր տարիքին համապատասխանող ուղարկուելու մեր Սիւրիոյ ընդհ. գործակալ՝ Ճ. Ն. ՍԱՀԱԿԻ կողմէ։

ԾԱԽՈՒ ԳԵՏԻՆԵՐ

Աժան գինով և վճառումի դիւրութիւններով Նահրի մօտերը 100էն 200 կամ աւելի կանգուն գետին գնել փափաքողները թող դիմեն՝

BINDO MANHAM

Rue Allemby, Tel. 422, B. P. 722

150,000 քառաւուտի կանգուն տարածութեամբ գետին մը որ կ'երկարի Գէյրութ-Թրիփոլի ասֆալթէ ճամբուն վրան, Պէյրութի կամուրջէն հինգ վայրկեան հեռու, բաժնուած է փոքր մասերու որոնք բոլորն ալ թուագրուած կը նային ընդարձակ ճամբաներու մեծ երակի մը։

Այս գետնին վրայ այժմ կը կառուցուի գործարան մը որով Պ. Պինոս Մանեան պիտի չինէ տնակները և ծախէ մեծ դիւրութիւններով։

Մանրամասնութիւններու համար գիտէ գետնին վրայ բացուած դրասենեակը ուր Պ. Հաճի Նազար Մէնէմշեան, հողերու յատապիտեալով գնողներու տրամադրութեան կոտ կը գտնուի։

Աճապարեցէ՛ք. դիմումները բազմաթիւ են։

ՔԱՀԱՆԱՅ ԿՈՒԶՈՒԻ

Մոնթէվիտէօյի մէջ կայ 3000ի մօտ հայ գաղութ մը։ Ունի Հայ Դպրոց. Ընդհ. Միութիւն մը և Հոգարարձութիւն մը։

Անցեալ տարի չէնք մը գնուեցաւ՝ որ վերածուեցաւ եկեղեցիի։ Այս տարի ունեցանք Անդրանիկ Մանկապարտէզ-Դպրոցը։

Քահանայութեան պաշտօնը կը վարեր Երուսաղէմայ նախկին Միաբաններէն (որսէ հրաժարեր է) Մարայեի գերպտ. Ներսէս վրդ. Տօլապճեան։ Մինչև յաջորդին զալը առժամապէս կը հովուէ ժողովուրդը։

Ստիպողական պէտք կայ իր պաշտօնին գիտակից և կարող քահանայի մը, որ ունենայ նաև քարոզելու ձիրք։

Փափաքողներ, թող հաճին իրենց պայմանները ներկայացնել Գաղթ. Ընդհ. Միութեան, որուն հասցէն է.

UNION GENERAL ARMENIA
Chile No. 231/33 Villa sel Cerro
Montevideo—Uruguay

Ց. Դ.— Կը խնդրուի բոլոր Հայ թերթերէն որ, արտատպեն սոյն յայտարարութիւնը։

ՆՈՑՆ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

Գրեց՝ ՌՈՒԲԷՆ

ՎԱՀԱԲԻԶՄԸ

Միաժամանակ նա կը գնէ արաբ ժողովրդների ֆեդերասիոնի գաղափարը, որ՝ ընդունելի է ոչ միայն իսլամ, այլ նաև քրիստոնեայ արաբների կողմից։ Այսպէսով Արաբիայում եւ Արաբիայից դուրս ինկած երկիրներում իբն Սաուդը կը ներկայանայ իբր ըմբիշտ արաբական ժողովրդների անկախութեան ու ֆեդերասիոնին, իսկ միւս կողմից վահաբիզների աչքին նա հոգեւոր պետ է և աշխարհիկ պետ, որ կ'առաջնորդէ զիրենք վերջնական յաղթութեան։

Նա հիշեցուց դրած է իր որդին (Ֆայսալ) իբր թագաւոր, բայց այդ թագաւորի նախարարները գլխաւորապէս Գէյրութի հանրապետանը աւարտած ոչ-վահաբիզներ են, ինչպէս արտաքին գործոց վարիչ Ֆուատ Համզա բէկ։ Կարծես այս կրօնական վայրերում կրօնքը պետութիւնից բաժանուած լինի. եւ ամէն իսլամ ազատ է ուխտագնացութեան, առանց վահաբիզ թագաւորի ճնշումին, բայց զորքը վահաբիզ է, որ ոչ միայն կը տիրէ, այլ և կը վարակէ սրբատեղիները իր պարզ բարքերով։ Ինքը իբն Սաուտ մնում է Ռիաթում, Նէջդի մէջ պաշտպանուած անապատների աւազով։ Հոն նա թէոկրատիկ իշխանութիւն ունի, բայց հիմնուած արդարութեան վրայ։ Այսօր այս աւազակաբարոյ երկրում խաղաղութիւն է, և մահուան երկիղով արգելուած է միջցեղային կռիւները։

Իբն Սաուտի ամբողջ ջանքն է այժմ ուժ կազմակերպել, և ուժ կազմակերպում է նոր ձեւերով, որ համապատասխան է արաբի հոգեբանութեան։ Նա հաւաքում է մանուկ ու երիտասարդ արաբներին վաչկատուն բէդուիներից, ովասիսներում ջրերի գլխին չինում է միաբանութեան նման հիմնարկութիւններ, գիւղեր։ Սրանց երախայութիւնից ներշնչում են վահաբիզմը։ Սրանք մինչև մահ զօրք են ովասիսների ռազմական կէտերում և ջրերի գլխին. այսօր 70,000ից անց շղթայ է կազմած երկրի կարեւոր կէտերում։ Սրանք նման են ռուսական կոզակութեան։ Սրանք և զօրք են, ստանում են առատ հող և ջուր, արտօնեալ դաս են, և միայն մի պարտականութիւն ունեն. «Հաւատարիմ վահաբիզմին և իմամին. պատրաստ պատերազմելու և մեռնելու»։ Կռուի արդիւնքը կը բաժանուի ըստ Ղուրանի՝ մէկ հինգերորդը պետութեան, մնացեալը կռուողներին հաւասար բաժանուած։

Իբն Սաուտ իր երկրի մէջ արգելած է և Եւրոպական ցոփութիւնն ու յոյսյութիւնը։ Արգելուած են խմիչքը, ծխախոտը, խաղերը, պէրանքը ևն։ Սմէն կերպ կը պահուին բէդուինի պարզութիւնը, չարքաշութեան ոգին։ Իսկ Եւրոպական տեխնիքան, զէնքը, օթօները, վառօդը, նոյնիսկ գիտութիւնը ասպարէզ ունին իբա երկրում։ Ինչ որ կը նպաստէ արաբի ուժեղացման, քաջալերում է. այն ինչ աւելորդ զարդ է, կ'արհամարհուի ու կ'արգելուի։

Վահաբիզմի յաջողութիւնը պիտի որոնել նախ երկրի դիրքի և իրանց վահաբիզների հոգիի կարողութեան, թռիչքի մէջ. բայց սրան պակաս չի նպաստում նաեւ մի հանգամանք, արաբիզմը։

ԱՐԱԲԻԶՄԸ

Մենք մինչև այժմ խօսեցինք արաբական բուն հայրենիքի, արաբական թերակղզու մասին։ Մենք տեսանք հոն կրօնական նոր խմորումներ, արաբական ժողովուրդների ու պետութիւնների հաւաքումը, որի առանցքը կը կազմեն վահաբիզները ու նրանց պետ իբն Սաուտը։ Այս վերջինս ոչ թէ խօսքով, այլ գործով իրագործելու ընթացքին մէջ է Արաբիոյ և արաբական ժողովրդների միութիւնը։

Բայց բուն Արաբիայից դուրս կը գտնուին երկիրներ, որ եթէ արաբական թերակղզու մասը չեն, բայց համարեա հայրենիքն են արաբների։ Նրանք «Իայր իւլ իսլամն» են, որ հաւատքը է հայրենիքին գաղափարին՝ իսլամի ու արաբի հաւասարութեան մէջ։ Արաբիայից հիւսիս Մէջերկրականի ափին գտնուող Պաղեստինը, Անդրյորդանանը, Սիրիան Եփրատի ու Տիգրիսի ստորին ու միջին հոսանքների վրայ ընկած Իրաքը կը համարուին արաբական երկիրներ, ինչպէս Ալզաս-Լոշրէնը ֆրանսական կամ Տանցիկը գերմանական։

Սիրիոյ Դամասկոսը, Իրաքի Պաղտատը ոչ այլ ինչ են եթէ ոչ երկու հակաթոռ տարբ խալիֆայութեանց մայրաքաղաքները։ Իսկ Պաղեստինում, Սողոմոնի Տաճարի աւերակաց վրայ կը հանդիպին դամբանները արաբ առաջին խալիֆաների։ Սողոմոնի տաճարը այսօր Օմարի տաճար է դարձած։ Իրաքի Քերպալան, Պաղեստինի Երուսաղէմը, Սիրիոյ Դամասկոսը նոյնքան սուրբ քաղաքներ են արաբի համար, որքան պարսիկի, հրէայի, քրիստոնէի համար։

Թէ՛ անցեալում և թէ՛ ներկայում այդ աշխարհները եղել են և են իբր յենարաններ արաբական քաղաքակրթութեան, իբր տնտեսական չտեւմարաններ, և որ էականն է, իբր նրանց մեծութեան ու հզօրութեան կեդրոններ։ Այս երկիրները արաբի համար մի բան աւելի են քան «Դայր իւլ իսլամ», աւելի են քան թէ «հայրենիք»ը. քանի որ դրանք հայրենիք լինելուց աւելի անհրաժեշտ տարրն են հանդիսացած արաբին համար, ուժ առնելու, ուժը ընդարձակելու եւ իր կերպարանքը ցուցադրելու աշխարհին։ Այս երկիրներում վրայ արաբը կը նայի իբր արաբիոյ վրայ, և երկրի բնակիչներն էլ իրանց կը համարեն Արաբիոյ մասերը։

Այս չորս երկիրների բնակչութեան զանգուածը կամ «բաբ-արաբ» է, կամ «արաբ-մուստաարիբա»։ Անդրյորդանանի Սիրիոյ արուեստական բնակիչները արաբացած արաբներ մեծ մասով։

Այս ընդարձակ երկիրների մայրենի լեզուն արաբերէնն է, քաղաքակրթութիւնը, բարքերը պատմական աւանդութիւններն արաբական։ Կրօնքը արաբական մահմեդական, և որ ամենից էականն է, ազգային զգացմունքն ու գիտակցութիւնը արաբական, այն էլ մեծն արաբական։ Իրաւացի են նրանք, որոնք այս երկիրները կը համարեն արաբական։

Եթէ բուն արաբիոյ սիրտը կը գտնուի Մէքքէում, որ բացարձակ անկախ վեհապետ իբն Սաուտի ձեռքն է, միւս արաբական շրջանների մէջ չկայ մէկ մէկ կեդրոն, այլ կան չորս կեդրոններ տարբեր ձեռքերում մէջ։ Վահաբիզ Արաբիային անմիջապէս սահմանակից են երկու թագաւորութիւններ՝ արեւմտից Անդրյորդանանը իր Ամման մայրաքաղաքով, և արեւելքից Իրաքը իր Պաղտատ մայրաքաղաքով։

(8) (Շար.)

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

Ամերիկահայոց Նորընտիր առաջնորդ Ղեւոնդ եպս. Դուրեան Ցունիս 1ին ժամանած է Նիւ Եորք։ Զինքը դիմաւորած են եկեղեցականներ, Երեսփ. Ժողովի, Ազգ.-Կեդրոնական Վարչութեան, Հոգաբարձութիւններու եւ մամուլի ներկայացուցիչներ։ Դրօշազարդուած ինքնաշարժերու երկար թափորով մը եւ ինքնաշարժ հեծանիւ նստած ոստիկաններու կողմէ առաջնորդուած է Մայր եկեղեցիի Խորհրդարանը, ուր պահ մը հանգստանալէ եւ զգեստաւորուելէ վերջ «Հրաշափառ»ով առաջացած է տաճարին բեմը, իր ողջոյնն ու պատգամը տալու փութացող բազմութեան։

Դուրեան եպս. շնորհակալութիւն յայտնած է իր վրայ դրուած այն վստահութեան համար որով կոչուած է հովուելու ամերիկահայ մեծ թեմը եւ խոստացած է ամէն ճիգ չխնայել արդարացնելու իր վրայ դրուած յոյսը։

Ցետոյ առաջնորդուած է պանդոկ, ուր բարի գալուստի ճաշկերոյթ մը տրուած է ի պատիւ իրեն։

Նիւ Եորքի ամէն. բոլոր թերթերը արձանագրած են Դուրեան եպսկ.ի ժամանումը, տալով կենսագրական հակիրճ ծանօթութիւններ։ «Նիւ Եորք Թայմզ» յիշած է նաեւ անոր Ֆէլտրինանտ թաղաւորին կողմէ պուլկարական շքանշանի արժանանալը։

ՇԱՐԺԻ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐԸ ԴԵՌ ՎՐԱՆՆԵՐՈՒ ՏԱԿ

«Ա. Հայաստան»ի Ցունիս 11ի թիւին.— Ղաւանէն կը հաղորդեն թէ շարժի աղէտեալներուն բաժնուած են 11,000 «մանիֆաքթուրա», 5000 քիլօ շաքար, 60 արկղ օճառ, 140 քիլօ թէյ, 200 պատրաստ հագուստ եւ բաւականաչափ ոչխար։

Օղջու եւ Գեղռա շրջաններուն մէջ, աղէտեալները դեռ վրաններու տակ կ'ապրին, որովհետեւ շէնքերուն հարիւրին 90ը փլած է։ Արցեվանկի շրջանին մէջ նոյնպէս բընակութեան մեծ մասը վրաններու տակ կ'ապրի։

Վերակառուցման աշխատանքները կը շարունակուին։ Կեդրոնէն ստացած են 1000 հատ տախտակ եւ 65 արկղ գամ։ Այս օրերս 3 վագոն շինուածանիւթի կը սպասուի։

— Հայաստանի վարչապետ Պ. Ս. Տէր Դաբրիէլեան ազէտին մասին կարգ մը յայտարարութիւններ ըրած է «Ա. Հայաստան»ի աշխատակցին։ Վարչապետը նախ գոհունակութեամբ շնչած է որ Խորհրդային միութեան բոլոր հանրապետութիւնները մեծ օգնութիւններ ըրին եւ ասոնց շնորհիւ կարելի դաւ բնականոն կեանք վերահաստատել շուտով։

Խօսելով արտասահմանի մէջ ի նպաստ աղէտեալներուն կատարուած հանգանակութեանց մասին, Պ. Տէր Դաբրիէլեան կը զգուշացնէ «Նուիրատուներ»ը։ «Արտասահմանի հայ բանուորներն ու բոլոր աշխատաւորները,—կ'ըսէ,— որոնք անկեղծօրէն պատրաստ են օգնութեան գալ իրենց խորհր. հայրենիքին չեն կարող այս կամ այն օրգ կապուած լինել Դաշնակցութեան, ինչպէս նաեւ միւս հայկական հակայեղափոխական—հակախորհրդային կուսակցութիւնների հետ»։

ԵՐԵՒԱՆ–ԱՂՍՏԱՖԱ ԳԻԾ?

Թիֆլիզի մէջ տեղի ունեցած խորհրդակցութեան մը պահուն, ընդունուած է Հայաստանի ներկայացուցիչին առաջարկը, Երեւան—Աղստաֆա երկաթուղիի մասին։ Այսպէս, առաջին անգամ պիտի ուսումնասիրուի Երեւանի մէջէն անցնելիք գիծը։ Ցետոյ մթերանոցը պիտի շինուի Գիւլիջանի մէջ։

Նախնական ուսումնասիրութեան համար 250 000 ռուբլի տրամադրուած է։

Միւս կողմէ, Հայաստանը առաջարկած է Անդրկովկասի կառավարութեան մինչեւ 1933 աւարտել Երեւան—Սեւան երկաթուղին։

ՖԷՔՍԱԼ ԹԱԳԱՒՈՐ ԷՆԻՖԻՐի ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Պաղտատ Հիրատակուող «Պաղտատ Թայմզ» անգ. օրկանը կը գրէ որ, թագաւոր Ն. Վ. Ֆէյսալ Ցունիս մեկին Պաղտատէն պիտի մեկնի օդանաւով եւ պիտի դայ Հալեպ, անկէ արեւելեան նեպրնթաց նստելով պիտի հանդիպի Էնկիւրի, ուրկէ Փարիզ, ժրնեւ եւ Լօնտօն այցելելէ վերջ պիտի վերադառնայ Պէյրութի ճամբով։

Ֆէյսալ թագաւոր երկու ամիս պիտի մնայ Եւրոպա։

ՊՕՅՔՕԹԻ ԴԱԴԱՐԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԳՈՅԱՑԱՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՊՕՅՔՕԹԻ ԿՕՄԻՏԷԻ ԿՈՉԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՑԻԿԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբաթ օր, կէսօրէ վերջ, պոյքօթի երկրորդ կոմիտէին կողմէ հեռաւեալ յայտարարութիւնը հրատարակուեցաւ.—

Ո՛վ հայրենակիցներ

Անա՛ 90 օր անցաւ եւ դուք ելեմտական յոյսի եւ հանրակառքի նրկատմամբ Ձեր ունեցած իրաւունքները պաշտպանեցիք միասիր եւ անձնազոհութեամբ։ Մինչեւ անցամ օտարներ յարգանք ցոյց տուին Ձեզի հանդէպ։ Այս արդիւնքին հասամ դուք, Ձեր ցոյց տուած անձնուիրութեան շնորհիւ։ Երկրորդ անգամ ըլլալով բանտարկուող պոյքօթի առաջին կոմիտեն Ձեզի կը ձայնագի բանեն։

Երկրորդ կոմիտեն անա սանձնելով առաջին կոմիտեի գործը կրկնակ աշխատանք տարաւ պոյքօթի լուծման եւ Ձեր փափաքներուն իրականացման համար։ Վերջին ժողովին մէջ որուն ներկայ գտնուեցան բոլոր թաղային կոմիտեները, հետեւեալ արդիւնքը ապանովեց.

1.— Ելեմտական յոյսի ֆիլօվարը 15 ս. դ.

2.— Քօնքէօրներու ճնուիլիւնը, կրնայ ժողովուրդը կատարել մասնագիտներու միջոցաւ.

3.— 1931ի վերջաւորութենեն առաջ 24 նոր կառքեր պիտի երթեւեկեն բոլոր գիծերու վրայ.

4.— Մեքենաներու համար գործածուած ելեմտականութեան ֆիլովարքն պիտի գանձուի 10 ս. դ.։

5.— Մատչանան պաշտօնեաները պիտի օգտուին միւս պաշտօնեաներու համար եղած առանձնաշնորհումներեն.

6.— Լուսաւորութեան նուազագոյն չափը պիտի ըլլայ 110 վոլթ.

7.— 10 տարեկանեն վար եղող տղոց 100ին 50 զեղչ.

8.— Քարնիներու խնդիրը դեռ չկարգադրուեցաւ. բանակցութիւններ կը վարուին։

Երկար աշխատանքներ վերջ ձեռք անցուած այս արդիւնքներուն համաձայնեցանք եւ դեռ կաշխատինք մնացած պահանջներու լուծման։ Տեսանք որ պոյքօթի շարունակութիւնը պիտի վնասէ գիւղացիներուն եւ միւս կողմէ ալ ուրիշ խոչընդոտներ առիթ որ պիտի արձակուին բանտարկուածները, որով պոյքօթի մարտիկները կը յայտարարեն որ առժամապայքօթը կը կախեցնեն, մինչեւ որ ապահովեն միւս պահանջները։

Հակառակ պոյքօթի երկրորդ կոմիտեի այս կոչին, հազիւ երկու ժամուան դադարէ մը վերջ, պոյքօթը վերսկսաւ. երկրորդ բուլցիկի մը վրայ, որով ժողովուրդին կոչ կ'ուղղուէր չնսիլ հանրակառք, քանի որ գոհացում չեն զտած ժողովրդական պահանջներու։

Կը կարծուի որ այս երկրորդ բուլցիկը արդիւնքն է բանտարկեալներու ազատ արձակման դէմ կառավարութեան ցոյց տուած դժուարութեան։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԱԲԱՂԴՕՆՆԻԿԻ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Մ. ՃԱՊՐԻՆ ՊԻՏԻ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԻ

Նորէն այս տխուր դասին մասին։

Հակառակ մեր խղճած պաշտօնական տեղեկութեանց, որոնց համաձայն յայտարարած էին որ դատաւորութեան վերջնական ժամանակը որոշուած է Ցուլիսի սկիզբը, դատաւորութիւնը պիտի սկսի Ցուլիս 28ին։ Արդէն հրաւէրներ զրկուած են դատարանի կողմէն եւ «ստսիէ»ն յանձնուած Օճնիկի փաստաբան Պ. Մագգալին։

Ուախութեամբ կը տեղեկանանք որ յանցապարտութեան թղթերուն մէջ Մուրատ Ճապրին արդարացնող կամ անոր մեղքը թեթեւցնող ոչ մէկ դէպք արձանագրուած է։ Հետեւաբար անխուսափելիօրէն՝ բանտ պիտի առաջնորդուի Մ. Ճապրին, դատավարութեան սկսելէ առաջ։

ՀԱՅ ԱՒԵՏ· ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄՐՑՄԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Արժանահաւատ անձնաւորութիւն մը մեզի ղրկած է հետեւեալ գրութիւնը.—

Ամսոյս 24ին, կէսօրէ վերջ ժամ 4 ու կէսին, կուսարուեցաւ Հայ Աւետ. մանչերու բարձրագոյն վարժարանի տարեկան արտասանութեանց մրցման հանդէսը, խոպոխ ժողովարանին մէջ։ Եղան հայերէն, Ֆրանսերէն, արաբերէն եւ անգլ. արտասանութիւններ։ Գնահատելով հանդերձ օտար լեզուներու համար տարուած խնամքը, ցաւալի է որ հայերէնի համար նուազ հոգ տարուած էր, ինչ որ հակառակը կ'ակնկալէ ինքն։ Օտար լեզուներով արտասանողները աւելի համարձակ էին քան հայերէն արտասանողները։ Երկրորդ դիտելի պարագայ մը, հանդէսը հայկական եւ ոչ մէկ դրօշ կը կրէր, եթէ քանի մը հայերէն արտասանութիւններ չըլլար եւ կամ եթէ հանդիսակամէ հայ վարժարանի մը հանդէսին ներկայ զսնուելուն համոզուած չըլլայինք. իրենք զիրենք օտար վարժարանի մը հանդէսին ներկայ պիտի կարծէին։ Հայերէն եւ ոչ մէկ երգ երգուեցաւ, բացի վարժարանի երգէն որ, ըստ յայտագրի հանդէսը փակուելու ժամանակ կրկնուեցաւ, կարծես հայերէն երգի մը տեղի չրտալու դիտաւորութեամբ, միայն դաւանակի եւ ջուրակի վրայ մէջ ընդ մէջ երգուեցան եւրոպական կտորներ եւ հանդէսը վերջացաւ ժամը 6ին։

ՆԵՐԿԱԾ ՄԸ ՄԻՍ ԼԻԲԱՆԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Օր. Լիլի Զրպիկ որ Փարիզի գեղեցկութեան մրցումին մէջ Միս Լիբանան տիտղոսին արժանացաւ, առջի օր իր ամուսինին հետ եկաւ Լիբանան ամառուայ ամիսները Պէյք Շեպապի մէջ անցնելու համար։

ՊՕՅՔՕԹԻ ԿՈՄԻՏԷԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՄԻՋԱՄՏԵՆ

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ

Պոյքօթի երկրորդ կոմիտեն, որ կը գործէ Պ. Պուսքանիի ճախագահութեամբ, կաթգ մը երեւելիներու դիմած էր որպէսզի միջամտեն ընկերութեան մօտ կատարեալ ու վերջնական համաձայնութեան մը յանգելու համար։ Նամակի մը մէջ ան կը ներկայացնէ պահանջները որոնք ընդունուած են ընկերութեան կողմէ.

Անա այդ պահանջները.

1.— Ելեմտական յոյսի ֆիլովարը 15 ս. դ.

2.— Սպառողներուն իրաւունք տնորհուի «քոնքէօր»ներ բնել տալու պաշտօնական թէնիք գրասենեակին միջոցաւ։

3.— Ընկերութիւնը հրապարակ հանէ այս տարուան ընթացքին 24նոր կառքեր։

4.— Փոքր սպառողներուն համար շարժիչ ուժը իջնէ 12 ս. դ.էն 10ի։ Գալով մեծ սպառողներուն ազատ են անոնք համաձայնութեան գալու ուզղակի ընկերութեան հետ։

5.— Սկզբունքով ընդունիլ ելեմտական ուժի հայթայթումը, առանձին գործածութեան համար, գեղչուած գիներով, որոնք յետոյ պիտի ուսումնասիրուին։

6.— Նաւահանգստի պաշտօնեաներուն տալ առանձնաշնորհում մը նման պեսական պաշտօնեաներու առանձնաշնորհումին։

7.— Տասը տարեկանեն վար տղաներուն 50 առ հարիւր զեղչ մը ընել։

8.— Վերահամաձայնութիւնները կատարուին 15 առ հարիւր շահու մը հիման վրայ։

9.— Վոլթաժը ըլլայ 110 վոլթ։

Ասկէ զատ կայ նաեւ 20 առ. 100 զեղչով տեսակներ առնելու նախագիծը որուն վերջնական լուծումը դեռ չչեսնուեցաւ։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՃԻԳԸ

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒ ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Վերոյիշեալ վաճառականներ՝ կոմիտեի պահանջները ներկայացնող ճամակը սորագրելի յետոյ դիմած են իրենց պաշտօնակիցներուն որպէսզի անոնք եւս սորագրեն զայն։ Կ'ըսուի թէ առնուազն սորագրեն տասնեակներով կը սորագրեն այդ ճամակը, պոյքօթի հարցը վայրկեան մը առաջ լուծելու համար։

Անմիջապէս որ կառավարութիւնը ազատ արձակէ կոմիտեի ներբակալուած անդամները եւ բոլոր անոնք որ բանտարկուած են պոյքօթի խնդրով, պոյքօթի վախճանը պաշտօնապէս պիտի յայտարարուի ժողովուրդին։

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՌՈՂՋԱՑԱԾ

Հանրապետութեան նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս, որ քանի մը օրէ ի վեր փոքր անհանգստութեան մը պատճառաւ իր բնակարանը առանձնացած էր, ուրբաթ օր նախագահեց նախարարաց խորհուրդին Փոքր Մէրայի մէջ։

ՊՕՅՔՕԹԻ ԿՈՄԻՏԷԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՂՄԷ

Բ։ Գոմիսերութեան հաղորդական գրասենեակի տնօրէնը խորհրդական նշանակուած է Պէռնի Ֆրանս.դեսպանին։

ԱՌԵՒՏՐ. ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Տեղ. արհեստական ցուցահանդէսը օրական 2000—2500 այցելուներ կ'ընդունի ամէն կողմէ։ Փակումը կախում ունի ժողովուրդի հետաքրքրութենէն։

Պ. ՊՈՒՇԷՏ ԿԸ ՔՆԻ Է

Պ. Պուշեն ճնուութեան համար Սիւրիա մեկնեցաւ։ Անոր կ'ընկերանայ Սիւրիոյ ընդհ. Ապահովութեան տնօրէն Պ. Վարտն։ Երկու պաշտօնատարներ Հալեպ եւ Ուրբաթ, Շաբաթ առաւօտ Ալեխանտրէթ մեկնեցան։

ԶԳՈ՞ՅՇ ԴՐԱՄԱՇՈՐՆԵՐԷ

Վերջին օրերս, կարգ մը մարդիկ կազմած են ընկերութիւն մը դրամատարութեան առուեսդ զարգացնելու համար։ Հակառակ ոսպիկանութեան լուրջ աշխատանքներուն, ցարդ կարելի չէ եղած երեւան հանել անոնց բոյնը։

Անոնք գլխաւորաբար կ'աշխատին Գէյրութի մէջ եւ իրենց ուղեգրած դրամատարդութեան առաջին ձեւն է կեղծ նամակներ զրկել գանազան վաճառականներու, բեռնակիրներու միջոցաւ եւ որոշ գումարներ ապահովել։ Օրինակի համար վաճառականի մը, իր ծանօթ մէկ բարեկամին սնորագրութեամբ կը գրէն եւ գումար մը կը պահանջեն։ Վաճառականը կուսայ պահանջուած գումարը, բեռնակիրը զայն կը բերէ նամակը իրեն յանձնողին։

Այս ձեւի դրամատարութիւն մը առջի օր երեւան հանուեցաւ, սակայն բեռնակիրը կը յայտարարէ որ իմ երբէք լուր չունի. անծանօթ մը իրեն տուած է եւ վճարած վարձը։

ՔԱԳԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՔՕԳԱՒՈՐԸ

ԻՆՉ ԵՐԱՆԵԼԻ ՄԱՐԴԻԿ ԵՆ

Գաղտնի ոսպիկաններ, առջի գիշեր, Մուտարթի աւերակներուն մէջ պտտած ատենին կարգ մը ձայներ լսեցին. «ես ծովու եւ ցամաքի թագաւորն եմ», ուրիշ մը կը պոռար. «ես թագաւորներու թագաւորն եմ», իսկ մէկն ալ որ կ'երեւի աւելի համեստ է եղեր, կը կանչէր. «ես սատրազամ եմ»։

Ոսպիկանները ուղղուեցան դէպի այս անծանօթ թագաւորներն ու վարչապետը եւ տեսան որ անոնք հաւաքուած են աւերակի մը մէջ եւ իւրաքանչիւրը ձեռքը բռնած հատիւ ի կլկակ մը, երանութեան մէջ կ'ապրին։ Իսկոյն ձերբակալեցին այն երկրային ու երկնային սուլթանները եւ տարին բանտ։

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

Անցած շաբաթ օրուընէ ի վեր, Գէյրութի մէջ կը գումարուի Հ. Մ. Ը.Մ.ի Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Բ.պատգամաւորական ժողովը։ 19 պատգամաւորներ կը մասնակցին ժողովին եւ եղբայրական մթնոլորտի մը մէջ կը բնեն օրակարգերը։

Մանրամասնութիւնի վերջը։

ՄԱՄՆԱՒՈՐ ԴԱՍԵՐ

Ֆրանսերէնի, Ֆրանս. Գրականութեան եւ Գիտութեանց։

Նպաստաւոր պայմաններ։

Դիմել.— Ներսէս Քիւրէլեան «ԱԶԴԱԿ»ի ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆԸ

ԱՐԻՒՆՇԵՂ ԿՌԻԻ ԵՐԿՈՒ ԹԻՒԼԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

50 *ՎԻՐԱՒՈՐ ԵՐԵՔ ՄԱՀԱՄԵՐՁ*

Ամսոյս 26ին, Հովրանի խարպէ էլ Ղազելա եւ էլ Ղարիհ գիւղերու բնակիչներուն միջեւ կարեւոր կռիւ մը տեղի ունեցած է, որուն մասնակցած են 400ենոգի՝ քարերով եւ փայտերով։ Կռիւը սկսածհաւաւօտեան ժամը 5ին եւ տեւած է մինչեւ 7, երկու ժամ անընդհատ։ Էլ Ղարիհի գիւղացիներեն 30 հոգի վիրաւորուած են, որոնցմէ մէկը վտանգաւոր վիճակ մը ունի։ Առաջին գիւղեն 20 հոգի վիրաւոր, երեքը մահամերձ։

Կռիւը վերջանալէն երկու ժամ վերջ հասած են ժանդարմաներ, որոնք սկսած են ծեծել ժողովուրդը եւ ձերբակալել բազմաթիւներ։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴԱՏ ՄԸ

Ինչպէս գրած էինք, Լիբանանի Դատաս. խորհուրդը միաձայնութեամբ մերժած էր տիկ. Ճեսենեանի ամուսնալուծման պահանջքը։ Մեր Հազարապետեան, տիկ. Ճիսենեանի պաշտպան փաստաբանը, մեզի կ'իմացնէ որ, խնդիրը կարգադրուած չէ դեռ եւ ձեռնհաս իշխանութիւններ լրջօրէն կ'զբաղին այդ խնդրով։

ՔՆԱՑՈՂ ՎԱՌԻԶԸ

Արքին Նազար անուն հայ վարիչ մը, Դամասկոսի եւ Գէյրութի միջեւ նամբորդած միջոցին, կես համբան սկսած է ճնանալ։ Ինքնաշարժը օրջած է եւ նամբորդներեն Արքին Մարգիսեան վիրաւորուած է։

ԲԱՆՏԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Ներիին նախարարի մէկ որոշմանագիրով, թիւ 6870 որոշմագրի 8րդ յօդուածը կը փոխուի հետեւեալ կերպով.

Պէյքէսթինի կեդր. բանտը պիտի արգելափակուի վեց կամ աւելի արիներու դատապարտուած անձերը։

Պատպայի բանտը պիտի արգելափակուին վեցէ պակաս տարիներու դատապարտուածներն ու անբաստանելիները։

Ճուճիեի եւ Ճեյլեի բանտերը կրնան արգելափակուիլ մինչեւ երեք տարուայ դատապարտուածներն ու ամբաստանեալները։

Գալով 8 տարեկանեն վար անչափահասներուն, անոնք պիտի արգելափակուին, եթէ վեց տարուան դատապարտութիւն կրած են։ Պատպայի բանտը եւ երբ 18 տարիէն բեւեկոխնեն պիտի փոխադրուին Պէյքէսթինի բանտը։

ԵՐԿՈՒՔ ԴԵՌԱՏԻ ԱՂՋԻԿՆԵՐ ԽԵՂԴՈՒԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑԻՆ ԵՐԿՈՒ ԱՆՑՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ Կ'ԱԶԱՏՈՒԻՆ

Երկու ամսթխած դեռատի աղջիկներ՝ Մարի Ասատ Տաչէա և Ապոէ Մուհամմէտ Իհսան, անցեալ Ուրբաթ իրիկուն ժամը 9ին, գացեր էին Մինէթ էլ Հիսէյնի ժայռոտ ծովեզերքը, գիշերուայ մութին մէջ, լողալու համար։ Իրարու ձեռք բռնած երբ կը պատրաստուէին ծով իջնելու, սխալ շարժում մը զանոնք ձգեց ջուրին մէջ որ խոր էր այդ տեղ։ Անոնք լողալ չէին գիտեր։ Ծովամոյն ըլլալէ առաջ իրենց արձակած օգնութեան ազաղակները լսելի եղան երկու գիշերապահներու, Մոհամմէտ Հաչիի և Մուսթաֆա Սաքաքինի, որոնք ոստումով մը արկածավայրը եկան ու հազուստով ծով նետուելով բազանչելի պայմաններու մէջ ազատեցին երկու անխորձ լողորդուհիները։ Մարի անզգայ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր։ Իր լաւ բախտին, հանրային առողջապահութենէն բժիշկ մը, որ այդ միջոցին հոնկէ կ'անցնէր, անոր շնչէրեց կարգ մը խնամքներ, որոնք զինքը կեանքի կոչեցին։

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՄԻ ՄԻԱՑՆ

ՔՈՒՓԸՐ ՊԻՐ

(KUPPER BEER)

Ընտրելագոյն Գերմանական գարեջուրը որ երբեք ներածուած ըլլայ Սիւրիոյ մէջ։

Սուրիոյ եւ Լիբանանի միակ ներկայացուցիչ՝

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

10 *Մուք Միւրսօք*, Գէյրութ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՄԷՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ

Հայերէն, Ֆրանսերէն եւ Արաբերէն

ԴԻՄԵՑԷՔ

"ԱԶԴԱԿ,,ի

ՏՊԱՐԱՆ

ՆՈՐ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԵՒ ՏԱՌԵՐ

Մէկ ամիս չի տեւէր՝ կեանքէն հաճոյք պիտի զգաք. միայն թէ պէտք է որ վստահութիւն ունենաք ինձի և թողուք որ ձեզ առաջնորդեմ։

Ամենէն առաջ պէտք էք խօսք տալ որ չատ խելօք պիտի ըլլաք և պիտի չի վերսկսիք այն անմիտ փորձը...։ Գիտէք...հո՛ն...դեռին եզերքը...։

Խոստացուած է այնպէս չէ՞։

Գլուխ գլուխի կախեց առանց պատասխանելու։

— Անհաւասիկ յուսահատ էք, աւելցուց ծերը, որովհետեւ այդ ազուոր երիտասարդը սրիկայի վարմունք մը ունեցաւ...։ Դուք զձեզ անպատուած կը կարծէք, որովհետեւ պիտի գայ օր մը ուր գեղեցիկ մանուկ մը աշխարհ պիտի գայ։

«Մեռնելու ի՞նչ կայ ասոր մէջ։

«Այդ ձագուկը կը մեծնայ..., բարի մարդ մը կ'ըլլայ,.. կամ պատուաւոր կին մը ո՞վ գիտէ...։

Հայր Լարիւ սկսաւ ծիծաղիլ։ Իր մանկամարդ խօսակիցը զուարթացնել կը ձգնէր։ Մինչ վերջինս կը շարունակէր լուռ մնալ իր արցունքներուն մէջ։

Հայր Լարիւ քաղցր և հայրական շեշտ մը առաւ։

— Կ'ըմբռնեմ որ դժուար է ձեզի համար՝ այս վիճակէն այսօր ելլել։ Օդը սոսկալի է այսօր...։ Անձրևը սկսաւ...։ Այս օդին ուէ մէկու տրամադրութիւնը լաւ չ'ըլլար, ո՛ւր մնաց ձերինը...։ Սակայն Էնվալիներու վերջին օրն է այսօր...։ Վաղը առտու այս մեծ քաղաքէն կը մեկնինք, հեռանալով անոր սև երկինքէն աղմկոտ փողոցներուն ցեխէն...։

«Գիտի մեկնինք դէպի արևոտ գիւղերը...։

Օկիւստ ամէն բանի հաւատարմութիւն կը յայտնէր այնպիսի ծանծռութեամբ մը որ կարծես տիրոջը ըսած բոլոր խօսքերը կը հասկնար։ Սկսաւ ծափահարել՝ երբ հայր Լարիւն բսաւ.

— Զարմանալի՛ բան, հազիւ քանի մը ժամ է որ այս պզտիկը մեզի հետ է և ես արդէն կը կարծեմ թէ պիտի չի կրնամ բաժնուիլ անկէ։

Հայր Լարիւն գորովագին կ'աւելցնէր.

«Նախախնամութեան ամէն ըրածը լաւ է։ Այսքան թափուր տեղ մը կար զոր երբէք չէի կրնար տեսնել առանց սրտի սեղմումի։ Եւ անհաւասիկ որ աշխարհի ամենէն գեղեցիկ արարածը եկաւ լեցնել այդ պարապը։

Տարօրինակ հառաչ մը արձակեց, այնպէս որ կապիկը յանկարծ անշարժացաւ։

— Պայմանաւ որ մեզ չի ձգէ չ'երթայ։

Մինչ կենդանին իր ցուցադրողը, իր արդուզարդը կը վերջացնէր, իր օգնականը հաւատարիմ Էչրվրլէն, սովորական զրպարտվովը կ'երթար կուգար, մէկ ձեռքը աւել մը միւսը ջուր՝ կենդանիներուն հիւղակները և վանդակները կը մաքրէր։

Իր խոյոր կեղծամը մէկ կողմ թողած հայր Լարիւնին օգնականը ճաղատ գանկ մը կը ցուցադրէր, որուն վրայ քանի մը մոխրագոյն մազի թելեր միայն մնացած էին։

Իր հագուստն ալ հանած էր և բնաւ չէր նմանէր այն մարդուն որ հասարակութիւնը վարժուած էր տեսնել անպարարներուն դրան առջեւ, պոռալով, խնդալով իր բոլոր ոյժովը խոյոր թմբուկը զառանցնելով, հազար տեսակ խեղկատակութիւններով բազմութիւնը գլուխը ժողուելու համար։

Գիթը-բերանը կախած, ամէն օր միևնոյն գործը

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՊԱՐՏՔԵՐԸ

Փարիզ.— Պ. Հուվերի առաջարկին պատասխանը, հասատուած նախարարաց խորհուրդէն, յանձնուեցաւ երէկ Միացեալ-Նահանգներու դեսպանին։ Փաստաթուղթը վաղը պիտի կարդացուի խորհրդարանին մէջ, վարչապետին կող մէ։

Ուաշինկթըն.— Պ. Ստիմսըն մամուլին յայտնարարեց թէ Պ. Հուվերի առաջարկին մանրամասնութիւնները պիտի կարգադրուին անագիտական խօսակցութիւններով։

ՊԵԼՃԻԳԱ ԿՈՒԶԷ ՊԱՀԵԼ ԻՐ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ

Պրիւքսէլ.— խորհրդարանին մէջ, Պ. Հուվերի առաջարկը քննելով, Պ. Պ. Վէնտիտվէլտ և Հիմանս որ Պելճիգա կը կը պահէ նորոգութիւններու իր սրբազան իրաւունքը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԻ ՄՐՑԱՆԱԿԸ

Փարիզ.— Ֆրանսական ակադեմիան գրականութեան մեծ մրցանակը շնորհեց Պ. Էսքօյիէի։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզ.— Ֆրանսական «Ժուրնալ» թերթը հրատարակեց Գերմանիոյ Ընտրաքին Գործերու Նախկին Նախարար հանգուցեալ Լ. Թէրէդէ Լանի օգնական Պ. Ռոմէռի մէկ տեսակցութիւնը որ վեր կը հանէ Ֆրանսայի քաղաքական իմաստութիւնը։

ՎԱՐԿ ԱԼՊԱՆԻՈՑ

Թիրանա.— Կառավարութիւնը հարիւր միլիոնի վարկ մը բացաւ Ալպանիոյ։

Պ. ՀՈՒՎԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

Ժընև.— Ռուսական մամուլի մեծ մասը հաստատեց Ֆրանսայի վերաբերումը Հուվերի առաջարկէն լետոյ։

Ուաշինկթըն.— Իտալական նոթը ի պատասխան Հուվերի առաջարկին ընդունուեցաւ բարեկամաբար և առանց վերապահումի։ Կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք պիտի առնէ դադրեցնելու համար Յուլիսի վճարումները։

ԳԵՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Փարիզ.Պ.— Պ. Պրիւնինկի և Տիւրթիուսի այցելութիւնը Փարիզ տեղի պիտի ունենայ Յուլիսի սկիզբը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Փարիզ.— Խորհրդարանը քննեց Պ. Հուվերի առաջարկը պատերազմական պարտքերու ընդմիջումին մասին։

Փարիզ.— Երեսփոխանական ժողովը սկսաւ առևտրական սեփականութեան վերաբերեալ վիճաբանութեան։

Փարիզ.— Ծերակոյտը հաստատեց Առևտրական Նախարարին տեղեկագիրը կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան մասին։

Փարիզ.— Վիճաբանութենէն յետոյ կառավարութիւնը 189 ձայնի դէմ 386 ձայնով վստահութեան քուէ ստացաւ։

Իրագի թագաւորը կուգայ

Էնկիւրի.— Իրագի Ֆէյսալ թագաւորը Յուլիսի առաջին շաբթուն Էնկիւրի պիտի գայ և Կազի փաշային հիւրը պիտի ըլլայ։ Թագաւորին արժանի դիմաւորում պիտի ըլլայ Էնկիւրիի մէջ ուր երեք օր պիտի մնայ։

Ֆէյսալ թագաւորը նախապէս որոշած էր Հալէպի ճամբով գալ, բայց յետոյ փոխած է այս ծրագիրը։ Թագաւորը Պէյրութէն շոգենաւ նստելով պոլիս պիտի երթայ և անկէ ալ Էնկիւրի՝ Կազի փաշային անձնական շոգեկառքով։

Դիմաւորման և ընդունելութեան ծրագիրը կը պատրաստուի։

ՕԹԷԼ

ԱԼԷՆՊԻ

Hôtel ALLENBY

ԱԼԷՄՊԻ ՓՈՂՈՑ

ԹԷԼԷՖ. 622

ՀԵՌԱԳԻՐ HOTEL ALLEMBY

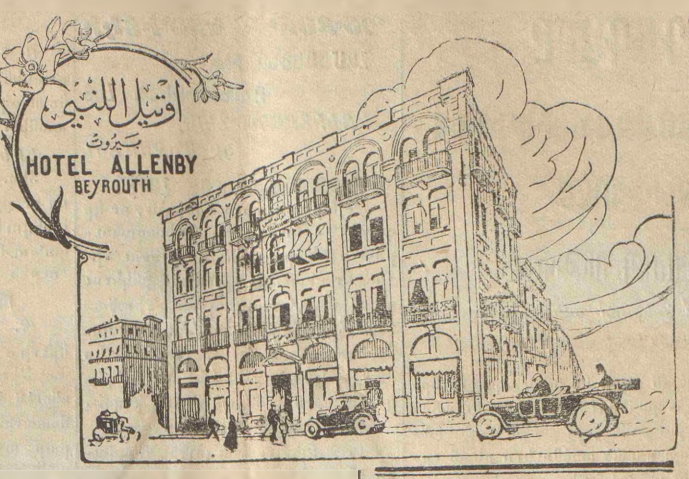

Հայկական նոր օթէլ. անունին լափ փառաւոր, անքաղդատելիօրէն մաքուր, շքեղ տեսարան, բոլոր սենեակները փողոցի վրայ, խնամուած սպասարկութիւն.

ՄՕՏ ՕՐԷՆ ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԵՂ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ

ՇԱՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ՊԻՏԻ ՀԱՄՈԶՈՒԻՔ

Տէր եւ տնօրէն՝
ՎԱՀԱՆ ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ և
Ժ. ԱԲԷԼԵԱՆ

ՏՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին Ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ Ծայրագոյն բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ

ՆԱՀԱՐԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ԲԼ. ՍԻԲԻ ՄԷՋ

Ամեն օր (կէսօրէ առաջ 10—
(կէսօրէ վերջ 1 —

ԾՆԹ.— Հինգշաբթի եւ շաբաթ կեսօրէ կ. բ. ադիտ
ուիւանդներուն ձրի։

ԱՆԴՐԱՆԻԿ Լ. ԻՐԱՆԱՆ

Հայկական վիակ պանդոկը Զանգէի մէջ

ԱԱՔՈՒՐ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆԿՈՂՈՒՆՆԵՐԸ ԿԷՍ ԳԻՆ

ԶԻՆՈՒՈՐԻ ՀԱՄԱՐ ԴԻՒՐԱՀԱՏՈՒՆ ՇԱՏԱՐ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

Տէր եւ տնօրէն՝ Ժ. Ե. ՕՈՂԱԿԻՄԵԱՆ

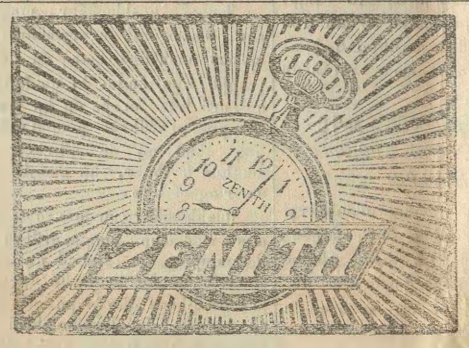

«Time is money»

Ժամանակը ոսկի է

ԶԷՆԻԹ

ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ ՇՆՈՐՀԻՒ ԻՐ ԱՄԵՆԱՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃԵԴԱՊԱՇԻՈՒԹԵԱՆ

անգուգական յատկութիւններուն ձեզի դրամ կը տահեցնէ առանց դժուարութեան, կարելիութիւն տալով խնայելու ձեր ոսկիներն անգամ։

Ունինք ժամացոյցներու ամբողջ շարք, ոսկի, արծաթ թէ նիքել, կիներու եւ այրերու համար։

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՍԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ,

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ **ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՇԱՀԻՆ** (*Ֆօշ փողոց*)

Վաճառատուն՝ Վէյկան փողոց, քաղաքապետարանի դռան կից։

Կեանքի սղուքեան դէմ!

պրեւս ոչ ներկայացում ոչ նուագահանդէս նուագը ձեր տան մէջ։

ՕՏԷՕՆ

Սկաւառակի եւ ֆոնոֆ յայտնի մարքան ձեզ այս կը մատուցէ քիչ դրամով ամէն գիշեր ընտիր նուագ լսելու հանոյքը։

Գնեցէք **ՕՏԷՕՆ** *ֆոնոֆ մը*

որմէ անկասկած պիտի հմայուիք եւ շնորհիւ այս հռչակաւոր մարքայի սկաւառակներուն շարունակական ժամանման, կը-նաք ամէն իրիկուն, Ձեր տուներուն մէջ վայելել ամենամեծ նուագահանդէսները եւ նուագները, իրենց վերջին ստեղծագործութիւններով։

Պրեւս ոչ ներկայացում եւ ոչ ալ նուագահանդէս. այդ բոլորը ունենալ ձեր տան մէջ միակ միջոցն է՝ կեանքի սղուքեան դէմ իմնապատասխանելու։

ՏՔԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի աչքի, քթի, կոկորդի, ականջի, և գլխու հիւանդութիւններու բաժնին։ Հիւանդ կ'ընդունի կէս՝ օրէ վերջ ժամը 2—6 իր գլխաւոր մէջ Rue de Damas, N° 15, ի ճարկին հիւանդները ուղարկի հիւանդանոց կ'ընդունուին Երկոքմէ տուած մուտքի պարով։ Վկայեալ պահատ՝ ը ձրի։

ՕԹԷԼ

ԼԻՒՔՍ

ՉԱՀԼԷ ՉԱՀԼԷ ՉԱՀԼԷ ՉԱՀԼԷ

— ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ՝ Գ. ՊԱՐՏԻԶԱՆԵԱՆ —

Կեդրոնական ամենագեղեցիկ դիրքի վրայ, բոլորովին նոր կանգնուած Մաքուր եւ անթերի սպասարկութիւն ու դիւրամատչելի գին Արեւելեան եւ Եւրոպական համեղ ճաշ Ընտանիքներու համար մասնաւոր դիւրութիւն

Մեր ճշգրտութիւնն է՝

1.— *Մաքրութիւն*
2.— *Մաքրութիւն*
3.— *Մաքրութիւն*

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

(Վկայեալ Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն)

Գիտական վերջին մեքօտներով, կատարելագործուած վիրաբուժական գործիքներով եւ 32 տարուան փորձառութեամբ կը դարմանուին հետեւեալ հիւանդութիւնները.—

Ա.— Վիրաբուժական ամէն կարգի գործողութիւններ։
Բ.— Մանդաբերութիւն առանց վտանգի, մասնաւոր սպասարկութիւն գիշերուան համար։
Գ.— Իգական սեռի ծննդաբերական գործարանները հին և նոր բոլորախտերը գիտական վերջին մեթոտներով։
Դ.— Արանց և կանանց ֆրանկախտի ու ջերմամիզութեան հիւանդութիւնները կը դարմանուին նորագիւտ դեղերով և առանց ցաւի ներարկումներով։
Ե.— Աչքի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, Բոեալ Մէյլ Լայնի Անգլ. բնակ. պաշտօնական բժիշկի հանգամանքով մեր քննած և դարմանած հազարաւոր ճամբորդները առանց արգելքի իրենց տեղը հասած են։
Զ.— Ղեմմորոյն կը դարմանուին նաև մայրական, ներքին և մորթի հիւանդութիւններ ինչպէս նաև երախաներու հիւանդութիւններ։
Է.— Երեքշաբթի օրերը կէսօրէ ետք ժամը 3—6 աղքատներուն ձրի։

Ընդունելութեան ժամեր։ Ամէն օր 8—12 և 3—6

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ։ Թրամվայի Ընկերութեան մօտ, Առողջութեան դեղարանի քով, Պարպարիներու վերելքին վրայ։—

ԻՐԼԱՆՏԱԿԱՆ ՁԻԱՐՁԱՒԻ ՄԵԾ Վիճակահանութիւն

(Crand National-Derby-St. Leger-Manchester November Haudicep)

Մօտ օրերս կը հասնին Իրլանտական Ձիարշաւի ասխարհեւակ Վիճակահանութեան տոմսակները։

Հանոյքով կը տեղեկացնենք թէ՝ մասնաւոր կարգադրութեամբ՝ առաջիկայ ձիարշաւին համար բացառաբար՝ Վ.ԵՌ տոմսակ գնողէն ՀԻՆԳԻՍԻՆ տոմսակի և ՏԱՍՆԵՐԿՈՒՆ տոմսակ գնողէն ՏԱՍՆՈՒՄԷԿ տոմսակի փոխարէն միայն պիտի գանձեմ։ Իսկ վճառարդներուն պիտի բնեմ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ մը որ չէ տեսնուած մինչեւ հիմա։

Տոմսակներու սովորական գիներն են՝ 310 ս. դ. եւ 200 ս. դ.։
Վաճառողները կրնան վերադարձնել չծախուած տոմսակները։

Եթէ անձնական պիտի խաղաս, օգտուէ այս անգամուան բացառիկ գեղջէն եւ հարուստ եղիր տահելով անհաւատալիօրէն ՀԱՍԱԿ ԴՈՒՄԱՐՆԵՐ։ Իսկ եթէ ծախելով դրամ տահիլ կուզաս՝ ուրիշներուն պէս շատէ ապարդիւն եղիր։ մակուրեան տալու։ Կանխիկ դրամ չեմ ուզեր վաճառողներէն։

Գրասա — Գէյրութ
(Փոստարկղ 422)

Մ. ԿԱՊՐԱՇ
Վիճակահանութեանց ընդհ. գործակալութիւն

ԾԱՆՕԹ.— Ձիարշաւի այս տոմսակները գնողէք մի միայն այն ամէնէ ուրուն պատասխանատուութեանը վստահ էք։

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԿԱՂԱՀՈՐԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԵՐԸ

ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԵՒ ՃՇՄԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՎ

ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ ԾԱՆՕԹ ԳՈՐԳԻ ՎԱՐՊԵՏ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Պ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԱՇՃԵԱՆԻ

'ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ 'ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

ուր պիտի գտնէք պատրաստ և ապսպրանքով ամէն տեսակի և չափի գորգեր, որոնք Եւրոպական և Ամերիկեան հրապարակներու վրայ գնահատուած են։

Նիր Իսք Ռիլիֆի նախկին Ղազիրի գորգի գործատան բոլոր տեղեկութիւնները փոխադրուած են Պ. Թաշճեանի,

ԷՅՐԷՓԻԷԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

THE ROYAL MAIL LINE

— ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ —

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆՕԹ ՇՈԳ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առգրնթաց երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ հարաւ. ամերիկայ

UNITED STATES LINES

— AMERICAN MERCHANT LINES —

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ Նիւ-Եորք աշխարհիս մեծագոյն նաւերով։

CANADIAN PACIFIC

Գանատական ամենամեծ կառավարական շոգ. ընկ.

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի և Գանատայի։

EASTERN MEDITERRANEAN EXPRESS LINE

Ամէն 10 օրը կանոնաւոր մեկնումներ՝ Պէյրութէն — Ադրիատիկ — Փիրէ եւ Մարսէյլ։

IPHIGENIA ԵՒ ASPASIA

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ՆԱՒԵՐՈՎ

ՆԱԽԸՆՏՐԵՑԷՔ ՃԱՄԲՈՐԴԵԼ ՄԵՐ ՆԱՒԵՐՈՎ

Գիներու, մեկնումներու, թուականներու, ինչպէս նաեւ գանգամանութեանց համար դիմել՝—

Ավենիւ Ֆոշ. Արեւելեան ընդհանուր գործակալ՝

Թէլէֆօն՝ 9—06 Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ԿԱՊՐՈՆԱՏԵՂԻ Փիրէա— Մարսէյլ— Ֆրանսա Սրբ. Թիւ 51։

Տասնամեայ Մարսէյլ— 80 Պուլվար ար Տամ։
Մասնաճիւղեր՝ Գոնոսի, Կիպրոսի, Պաղեստինի ինչպէս նաեւ Փիրէի եւ Շերպուրկի մէջ։

կառարելու պարտաւոր եղող մէկու մը ձանձրոյթը ցոյց կուտար։

Տակաւին իր աչքը տեսած չէր՝ երբ հայր Լարիւնին պառկած սենեակէն ներս մտաւ։

Լէյշվիլլէն դուռը հաղիւ թէ դուռը կէս մը բացած՝ զարմանքով ետ քաշուեցաւ։

Անկողնին վրայ, հայր Լարիւնին պառկած տեղը, տեսած էր երիտասարդ աղջիկ մը որ տակաւին կը քընանար։

Ապուշ կտրած կեցաւ։ Այս գործէն բան չէր հասկընար։ Մամածութիւն մը ընելով մրոտաց։

— Ահաւասի՛կ զարմանալի երևոյթ մը...։ Այս կինը ո՞ւրկէ եկաւ, և ինչո՞ւ համար տէրը, որ արդէն հարուստ չէ, ծանրաբեռնուած է ասով։

Ուսերը թօթուելով՝ Լէյշվիլլէն վերջացուց դըժգոհանքը և աւելցուց.

— «Ա՛ռ քեզի, նոր գործ մըն ալ ինծի։ Անչուշտ որ այս բարի-ծաղիկը սորված է որ ուրիշներ իրեն ծառայեն, սենեկապանուհիի մը պէտք ունի, և այս սենեկապանուհին կը ճանչնամ, ես պիտի ըլլամ, կարծես թէ այստեղ պէտք եղածէն աւելի զբաղում ունեցած չ'ըլլայի։

Եւ երբ Լէյշվիլլէն այսպէս իր դժգոհութիւնը կը յայտնէր, հայր Լարիւն առանց ազմուկի իր քովը մոտեցած էր։

Անոր զարմանքովը կը զուարճանար, և թէև կը լսէր նաև ըսածները՝ բայց հոգ չէր ընէր։

Երկար տարիներէ ի վեր կը ճանչնար Լէյշվիլլէն, գիտէր որ մոմրոացող, կախ-երես և ամէն վայրկեան խմոր է։ Բայց զայն կը սիրէր՝ որովհետև զանազան պարագաներու տակ գտնատած էր անոր հաւատարմութիւնը։

Ողնիի մը մորթին տակ ոսկիէ սիրտ մը կ'ըսէր ծերունի հոգիտը իր օգնականին համար։

Վերջապէս հայր Լարիւն ինքզինքը ցոյց տուաւ։

— Ի՞նչ կ'ընես այդ տեղ փոխանակ աշխատելու, հարցուց, ձայնին բարկութեան չեշտ մը տալով...

— Տէ՛ր... չեմ... չեմ... բան մը չեմ հասկնար. ո՞ւրկէ մեր վրայ բլաւ այս արարածը։

— Երկինքէն, պատասխանեց հայր Լարիւն լրջութեամբ։

Եւ առանց երբէք կարևորութիւն տալու Լէյշվիլլէին ապուշ երևոյթին հիւղակէն ներս մտաւ։

Երկու մարդոց խօսակցութեան ձայնը, Գլոռը արթնցուցած էր որ առանց հագուստները հանելու պառկած էր այդ գիշեր։

Շուտով ոտքի կանգնեցաւ։

Իր դէմքը կը կրէր տակաւին հետքերը այն զարհուրելի եղեռնին որուն հերոսուհին էր։

Բայց այդ տժգունութիւնը և աչքերուն տակի կապտագոյն գիծերը նոր հրապոյր մը կուտային իրեն։

Հայր Լարիւն դէպի իր պաշտպանեալը գնաց։ Գոբովագին ձեռքերը սեղմելով հարցուց։

— Լաւ քնացա՞ք, գեղեցիկ երազներ տեսա՞ք։

— Երազը ոչնչացած է, պարոն, իմ առջևս տխուր իրականութիւնը միայն կայ։

Այս խօսքերուն մէջ անպատում տխրութիւն մը կար։

Հայր Լարիւն հասկցաւ որ թէև կրցած էր փրկել մարմինը, բայց տակաւին պէտք էր աշխատիլ հոգին բուժելու համար։

Առանք բոլորը խօսքեր են ըսաւ յանդիմանական չեշտով մը, երբ Գլոռը կը նստեցնէր և ինքն ալ կը տեղաւորուէր իր քովը։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
29 ՅՈՒՆԻՍ 1931

	Սուրիկ.
Եգիպտկ. Քսնարիս.	636
Անգլիկն. »	620
Տօլար »	127
Թրքական »	60
Պանք Օթթոման	155
Իտալական Լիր 100	662
Յունական. Տրախմի 100	160
Անգլկ. ոսկի	619
Ֆրանս. »	482
Օսման. »	556
Արծաթ մէճիտ	33
Գրէտի Ֆոնս. Ա.	21 50
» Բ.	12 40
» Գ.	11 50

Սեպտեմբեր եղբարք Բիւ Ֆոս
Թէլէֆոն՝ 5-19